

A FI SAU A NU FI VEGETARIAN

Să fie clar de la bun început: e o grosolanie să ridiculizezi opțiuni și deprinderi diferite de ale tale (evident, când nu e vorba de opțiuni și deprinderi antisociale, autodestructive, extremiste, criminale). Fiecare are dreptul să-și cultive liber înclinațiile, afinitățile, convingerile. Nu găsesc, prin urmare, nici un motiv să disprețuiesc sau să condamnez (ideologic, medical, sapiențial) pe semenii mei care, dintr-un motiv sau altul, au decis să devină vegetarieni. Problema merită însă dezbătută cu calm și, dacă se poate, cu umor amical. Mai ales când tabăra celor care socotesc că mănâncă etic și biologic „corect” vine cu argumente care să te incrimineze. În asemenea cazuri, „opțiunea” lor se hrănește nu atât din rigoarea unei decizii private, nu atât din specificitatea alcătuirii lor fiziologice, din convingere și autodisciplină, ci, mai curând, din orgoliul de a fi „pe calea cea bună”, spre deosebire de toți ceilalți muritori, încă needificați, primitivi, lipsiți de o sănătoasă conștiință eco-planetară.

Monahul care a renunțat la carne știe ce face. Știe că „tehnica” spirituală din care și-a făcut o vocație funcționează mai bine fără un aport proteic de natură să potențeze trupescul, să stimuleze o vitalitate centrifugală, deviatorie. Pe de altă parte, el știe tot atât de bine că nu e deloc

suficient să mănânce doar legume și fructe pentru a-l găsi pe Dumnezeu... Asceza e imperios necesară, dar are nevoie de un dinamism lăuntric, de o motivație și de o focalizare, aflate dincolo de exigențele stricte ale regimului alimentar. Oricum, a practica vegetarianismul cu pană, cu lipsa de smerenie a „inițiatului”, privind de sus către majoritatea carnivoră, este, spiritual vorbind, „slavă deșartă”, păcat al orgoliului, egolatrie. Nu mai spun că efortul ascetic lipsit de grație, construit printr-o abținere îndărătnică, vag masochistă, e erezie pură. Unui nevoitor prea împătimit să „parvină” duhovnicește, Părintele Ilie Cleopa nu ezita să-i spună, cu umorul caracteristic: „Stai, bre, nu te repezi spre cer atât de grabnic! Mai stai nițel și cu noi, nevoiașii, aici, pe pământ!” Un „specialist” neamț în materie a lăsat și el în urmă, pentru adepți, o vorbă memorabilă: „Decât să țișezi fleici, mai bine le mănânci!”

Îmi plac vegetarienii când își practică opțiunea în mod firesc, fără prea multă doctrină și fără exclusivism țănoș. Când devin militanți, competenți, „științifici” sau „mistici”, mă amuză și, până la urmă, mă irită. Devin și eu, la rândul meu, „combativ”, într-un mod, probabil, prea la îndemână. Debitez, grăbit, „platitudinile” apologetice curente: omul e, prin definiție, omnivor,

adică adaptat, structural, la un regim mixt. Nu e nici un devorator sângeros de hoituri, dar nici un erbivor placid, din categoria virginală a ovinelor. Da, e crud să ucizi pentru a te hrăni. Dar așa s-a lansat, pe scena vieții, strămoșul nostru preistoric: n-a putut deveni metafizician înainte de a practica vânătoarea. Dar animalele? Cu câtă furie și voluptate se degustă speciile între ele, dacă nu chiar exponenții hămesiți sau nervoși ai aceleiași specii. Și ce să mai zicem de plantele carnivore?! „Bine, dar noi suntem oameni!” – sună obiecția îngerească a veganilor profesioniști. Da, dar nu ne-am născut din panseluțe și n-am evoluat pe bază de post. Suntem suficient de complicați ca să sărbătorim, de pildă, Sfintele Paști mâncând miel fript cu salată verde. Atenție! Nu e obligatoriu să impunem tuturor comportamentul alimentar al unor tigri sangvinari. Dar nici digestia diafană a suratelor noastre rumegătoare. Să facem ce credem că ni se potrivește. Și întotdeauna cu măsură! Altfel, teoretizând fiecare duminică, vom sfârși prin a face indigestie de idei...

În definitiv, există încă multe lucruri care ne-ar putea lega. Slavă Domnului, țuica, vodca și vinul se fac tot din plante! Hai noroc!

Andrei PLEȘU

Bijuteria lirică

Dealul cu dor

Mircea BANICIU

Frățioare vânt, tu, frate
Ce bați veacul fără moarte,
Ia-mi secunda ce mă ține,
Fără moarte și pe mine.

Ziua, dorul mă omoară,
Greu ca pietrele de moară,
Iară noaptea mă învie
Cu flori mari de insomnie.
Doru-n mine taie lemne
Și mereu îmi face semne

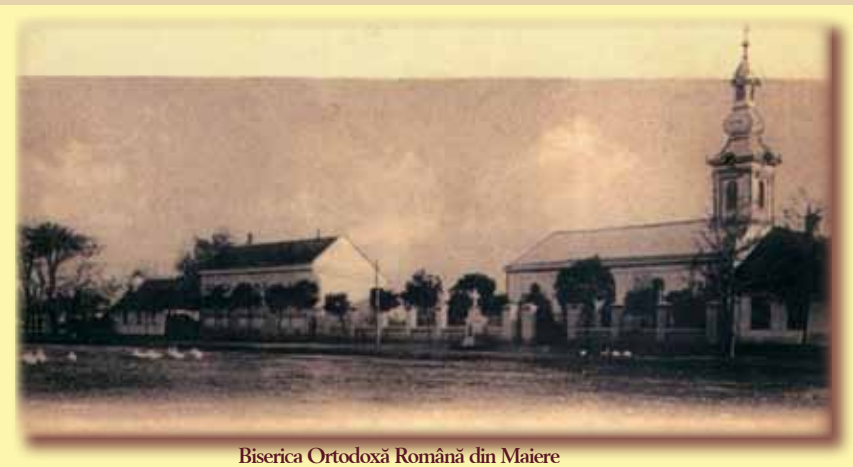
Să urc iarăși la pridvoare
Și să-i bat în geam c-o floare,
Să arunc doar o privire
Unde taică-meu ca mire
A pus mâna pe himeră
Cu lumea la butonieră.

Hai, da-mi calul să ajung
Unde-am fost odată prunc,
Sa beau apă de băut
Unde maica m-a născut;
Numai vreo trei zile
Să mă duc și-apoi,
Voi veni la tine, frate, înapoi.

LA PAS, PRIN CAPITALA BANATULUI • LA PAS, PRIN CAPITALA BANATULUI

IOAN HAȚEGAN

În Piața Eforie se află una dintre bisericile ortodoxe vechi și frumoase. O primă mențiune datează din anul 1727, atunci când este pomenită: o biserică ortodoxă din lemn. Locuiau aici ortodocșii români și sârbi. Numele cartierului era (până la 1896) Maierle Vechi sau Românești, în anul 1784 se ridică o biserică din cărămidă. Nu avea însă turn. Acesta se ridică abia în anul 1836. Cum probabil biserica era destul de mică (dacă privim o hartă de la sfârșitul veacului al XVIII-lea a Maierelor, vom vedea că și cartierul era destul de mic), iar numărul credincioșilor crescuse considerabil, comunitatea ortodoxă începe demersurile pentru construcția unui nou lăcaș de cult. Și acum urmează un lucru care azi poate părea absolut neobișnuit, dar care, pe atunci, era un lucru firesc pentru orice cartier timișorean: aproape toți locuitorii cartieru-

Biserica Ortodoxă Română din Maierle

lui, indiferent de naționalitate și religie, au dat bani pentru această biserică. Primăria a dat și ea o sumă considerabilă, așa că fondurile s-au strâns repede. Cetățenii erau uniți prin legături economice, sociale și culturale și formau o comunitate. Și pentru orice fapt care contribuia la păstrarea spiritului comunitar

săreau toți cetățenii. Frumos exemplu de omenie.

Cert este faptul că între anii 1893 și 1894 s-a renovat vechea construcție din temelii și i s-au adăugat și două turnuri. Pe 27 august 1894, episcopul ortodox de Arad, Ioan Mețianu, este întâmpinat la gară de o mulțime de credincioși, dar și de oficialitățile orașului Timișoara. Cu mare alai este condus spre noul lăcaș, unde ține slujba de târnosire. La ea participă fruntașii orașului indiferent de confesiune. Urmează apoi un banchet pentru toată lumea, unde episcopul este figura centrală, dovedindu-se un adevărat om de lume. În anul 1926, în turnul bisericii se adaugă patru clo-

pote. Și tot atunci, pictorul Iulian Toader din Arad pictează în frescă, în stil bizantin, interiorul. Iconostasul este opera lui Traian Novac, timișorean, iar craioveanul Felix Dumitrescu aduce mobilierul din interior.

Foaiia de Jimbolia

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

EVENTIMENT

În data de 10 aprilie, Ansamblul profesionist „Banatul” a susținut un spectacol folcloric la Casa de Cultură din Jimbolia. Evenimentul a fost organizat de Consiliul Județean Timiș. Cu prilejul spectacolului prezentat de Ansamblul Profesionist Banatul, președintele Consiliului Județean Timiș, dl. Călin Dobra, a venit la Jimbolia și i-a înmănat doamnei Takacs Etelca o plachetă în semn de apreciere pentru contribuția sa adusă culturii timișene.

ÎN 10 APRILIE 2019, S-AU ÎMPLINIT 95 DE ANI DE CÂND ORAȘUL JIMBOLIA A TRECUT SUB ADMINISTRAȚIE ROMÂNEASCĂ

După Primul Război Mondial, vreme de șase ani, din 1918 până în 1924, orașul care purta numele Jombolj se afla în granițele Regatului Sârbilor, Croaților și Slovenilor (viitoarea Iugoslavia).

La sfârșitul războiului pierdut de Imperiul Austro-Ungar, românii și sârbii au dat o mare luptă diplomatică pentru Banat. La Conferința de Pace de la Paris, din 13 iunie 1919, s-a decis împărțirea Banatului între România și viitoarea Iugoslavia (o mică fâșie cu câteva sate a revenit Ungariei), noua frontieră fiind stabilită oficial în 10 august 1920, prin Tratatul de la Serves. Și după această dată au continuat discuțiile între români și sârbi, cu privire la trasarea graniței. S-au purtat negocieri pentru multe localități de frontieră. În 1922, s-a stabilit un prim schimb între cele două state: România ceda localitățile Gaiul Mare, Krivabara și Șurian, în timp de sârbii au cedat Beba Veche, Pusta Kerestur, Iam și Ciorda.

În noiembrie 1923, la Belgrad avea să se semneze un nou protocol româno-iugoslav de delimitare a frontierei comune. Astfel, în 10 aprilie 1924, România a cedat definitiv localitățile Pardany, Modoș (astăzi Jaša Tomić), iar sârbii cedau Jombolj – care, odată cu trecea sub administrația românească, capătă numele Jimbolia.

Tot în cadrul acestei înțelegeri, sârbii au re-

cunoscut suveranitatea României asupra insulei Ada-Kaleh, iar România suveranitatea vecinilor asupra insulelor Plasievita și Ogradina.

„S-a căutat un consens între români și sârbi, pentru că părerile celorlalte națiuni din Banat nu au fost luate în seamă. Românii și-ar fi dorit ei tot Banatul, sârbii la fel, spuneau că au dreptul la Banatul întreg. Au fost multe discuții privind trasarea granițelor între România și Regatul Sârbilor, Croaților și Slovenilor. Era dificil să rupi Banatul, care funcționa ca o unitate economică unitară. Era și calea ferată. Spre exemplu, linia Timișoara – Baziaș trecea la un moment dat prin anumite localități din Serbia, pe la Vârșeț și Biserica Albă, iar apoi revenea în România. Românii ar fi vrut și Vârșețul, au luptat ani de zile pentru el. Pentru trasarea granițelor au intervenit și francezii, nu a fost o operație simplă”, a declarat istoricul timișorean Ioan Szekenyess.

ANUNȚ IMPORT

Serviciul Public de Asistență Socială din cadrul Primăriei Orașului Jimbolia nu își mai desfășoară activitatea în clădirea Centrului de zi „Nu mă uita”, pe strada Victor Babeș la nr. 13! Schimbarea s-a realizat din data de 8 aprilie 2019.

ȘCOALA ALTFEL

În 17 aprilie, elevii Școlii Gimnaziale de pe strada Lorena au avut parte de o lecție de educație rutieră. Astfel, Poliția Orașului Jimbolia le-a oferit micuților detalii despre conduita pe care trebuie să o aibă în calitate de pietoni și despre semnificația indicatoarelor rutiere. Acțiunea face parte din programul „Școala Altfel”.

PAGINĂ REALIZATĂ DE ANA-MARIA LAZAR

Foiaia Aeroportului Internațional Timișoara „Traian Vuia”

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

PREȚĂTIRI PENTRU TIMIȘOARA AIR SHOW 2019

Aeroportul Internațional Timișoara anunță organizarea spectacolului aerian TIMIȘOARA AIR SHOW 2019, ajuns la a VI-a ediție!

În 15 iunie 2019, de la ora 19.00, iubitorii de acrobațiilor aeriene vor putea asista la un spectacol de seară, la apusul soarelui, când piloții își vor demonstra măiestria în fața publicului.

Vor putea fi urmărite evoluțiile piloților militari din cadrul **Forțelor Aeriene Române** și ale piloților din cadrul **Aeroclubului României** – cu formațiile **Șoimii României**, **The Pelicans** și cu parașutiștii de la **Blue Wings**. Lor li se vor alătura și **Iacării Acrobați**, iar în acest an va reveni la Timișoara pilotul lituanian **Jurgis Kairys**, o adevărată legendă a

acrobațiilor aeriene. Zborurile acrobatice vor fi însoțite la final de efecte pirotehnice, iar după evoluțiile piloților, spectatorii vor putea asista la un concert.

„Organizarea acestui spectacol aerian a ajuns în acest an la a șasea ediție consecutivă. Este unul dintre cele mai mari spectacole care au loc în Timișoara, reunind an de an peste 10.000 de spectatori, iubitori ai aviației. Ne bucurăm că în fiecare an, formațiile vin cu acrobații atractive, iar spectatorii devin fideli unui eveniment cu adevărat unic pentru zona de vest a țării”, a declarat directorul

general Daniel Idolu.

În perioada următoare, odată cu definirea programului, vor fi făcute publice detaliile privind accesul și parcare autoturismelor. Informațiile vor fi accesibile și pe site-ul oficial al aeroportului, www.aerotim.ro.

Pentru organizarea evenimentului, Aeroportul Internațional Timișoara se bucură de sprijinul Consiliului Județean Timiș, al Asociației Patronale a Aeroporturilor din România, precum și al unor instituții publice și societăți comerciale.

Foaia de Făget

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

Eveniment la Făget

La mijlocul lunii trecute, în orașul Făget din județul Timiș a avut loc inaugurarea proiectului „Sănătatea la un click distanță”, în prezența Înaltpreasfințitului Părinte Ioan, Arhiepiscopul Timișoarei și Mitropolitul Banatului.

La eveniment au fost prezenți: pr. protopop **Bujor Păcurar**, primarul orașului Făget, domnul profesor **Marcel Avram**, directorul spitalului din Făget, personalul medical și pacienți.

Prin acest proiect se pun bazele unei rețele de telemedicină la nivel național, prin care se oferă consultații medicale de specialitate pentru persoanele neasigurate sau aflate în zone lipsite de servicii medicale, precum și persoanelor nedepasabile.

Tehnologia poate oferi soluții inovative, sigure, care să reducă distanța dintre pacient și medicul specialist... la „un clic distanță”... cu aceeași acuratețe a investigației, venind în sprijinul medicinei pentru a putea oferi pacientului investigații preventive, un diagnostic și un tratament adecvat.

Proiectul propune crearea unui sistem de prevenție, diagnostic și dis-

pensarizare a bolilor cronice prin soluții de telemedicină, care cuprinde o stație central/fixă, în Timișoara, unde medicii specialiști recepționează/efectuează consultații și investigații specifice la distanță, în timp real, transmise de la 3 stații periferice/mobile, din zone rurale sau fără acces la servicii medicale specializate, unde medicul de familie sau un medic generalist, conectează echipamentul la pacient și prin internet transmite investigația către medicul specialist.

Prima stație periferică ce a fost inaugurată la Făget a fost dotată cu echipamente dedicate pentru specialitățile cardiologie, boli interne și endocrinologie, achiziționate cu sprijinul financiar al „Profi România”.

Până la sfârșitul acestui an vor fi oferite cel puțin 600 de consultații de specialitate gratuite, iar pacienții vor fi persoane beneficiare de diferite forme de ajutor social, vârstnicii, persoane neasigurate și persoane nedepasabile.

Acest proiect a fost inițiat de Fundația Filantropia Timișoara, în parteneriat cu Fundația de Ajutor Medical Profilaxis și, își propune să implementeze proiectul de „Telemedicină-sănătate la un clic distanță”.

Din file de cronici

FĂGETUL VĂZUT DE STRĂINI

La sfârșitul sec. al XVIII-lea - Johann Lehmann scrie: „Făgetul este un oraș câmpesc frumos. Locul este bogat din cauza târgurilor de animale care se țin aici. Orașul este românesc, are peste 200 de case și două biserici. Hanul de la Făget este cel mai frumos și cel mai curat și încăpător pe toată linia Timișoara-Sibiu și acest han este proprietatea doamnei Soro. În han sunt opt camere pentru oaspeți. Călătorii sunt bine serviți, dar la un preț foarte scump.

Florentinul Domenico Sestini vede Făgetul ca pe „un târg frumos”, cu „200 de case românești, cu două biserici și peste 30 de case germane, cu o biserică mică, dar curată, slujită de călugării minorități din Lugoj”. Făgetul era și un important punct de legătură dintre Banat și Ardeal, aici fiind și „vama pentru Transilvania și Ungaria”. La Făget se putea ajunge și pe un drum mai scurt, de-a lungul râului Bega, dar numai pe vreme frumoasă.

CONTRIBUȚII BĂNĂȚENE LA MAREA UNIRE

DUMITRU TOMONI

Asemenea indivizilor ce simt nevoia să se raporteze la momente relevante din viața lor și poamele, în parcursul lor istoric, cunosc evenimente cruciale, zile astrale, ce au marcat profund sensul și evoluția poporului respectiv. O astfel de zi este ziua de 1 Decembrie 1918. Prin hotărârea cu adevărat istorică luată în această zi la Alba Iulia de cei 1228 de delegați ai Ardealului și Banatului, un vis secular, de jalea căruia „ne-au răposat și moșii și părinții”, cum patetic se exprima poetul Octavian Goga, devenea realitate istorică.

Realizată la sfârșitul primului război mondial, în condițiile prăbușirii Monarhiei Austro-Ungare, Unirea Transilvaniei, Banatului, Crișanei și Maramureșului cu România s-a făcut nu fără un important tribut de sânge. O contribuție semnificativă în acest sens și-au adus-o și locuitorii Nord-Estului Banatului. Pe lângă eroii războiului, mărturie peste ani fiind monumentele ridicate aproape în fiecare localitate, s-au jertfit și alți locuitori în condiții absolut dramatice pentru ca să fie posibilă ziua de 1 Decembrie 1918.

De aceea, evocarea acestor evenimente, acum la 90 de ani de la desfășurarea lor, este nu numai obligație, dar și o datorie de conștiință față de eroismul și sacrificiul celor care au participat la derularea lor.

Făurirea României Mari, opțiune și speranță pentru generații de români, a avut efecte notabile și în Nord-Estul Banatului. Percepția și mobilizarea din această zonă istorico-geografică, bine individualizată, s-a modificat în funcție de evoluția istorică.

(urmare în nr. viitor)

PRECUVÂNTARE LA MONOGRAFIA

PROTOPOPAIATULUI ORTODOX ROMÂN AL FĂGETULUI

(FRAGMENT)

La alcătuirea acestei monografii, cei trei autori: Profesorul **Ioan Cîpu** (92 ani), Profesorul **Dumitru Tomoni** și Părintele Protopop de Făget **Bujor Păcurar**, au folosit un important fond arhivistic atât local, cât și național, ceea ce-i conferă acestei lucrări un pronunțat caracter științific. Monografia Protopopiatului Făget deschide cărarea studiului asupra acestei zone și altor cercetători, care ar putea să facă un pas mai departe căutând și în arhivele din străi-

nătate, care, în mod cert, conțin date importante despre cultura și civilizația românească din ținutul Făgetului.

Aducem mulțumiri autorilor și tuturor celor care au contribuit la apariția Monografiei Protopopiatului Făget, recuperând astfel o parte din zestrea spirituală și culturală a românilor din această parte de țară.

† IOAN
MITROPOLITUL BANATULUI

Din albumul cu poze al orașului

Frumoasa piață a orașului Făget, o piață unică, cu totul inedită în România, având 336 de locuri exterioare de destacare de produse, precum și 22 de spații interioare.

PAGINĂ COORDONATĂ DE ROXANA FURDEAN

Foaia de Lipova

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

DUPĂ DEMERSURILE FĂCUTE ȘI ÎNTÂLNIRILE AVUTE LA BUCUREȘTI ȘI LA MEDIAȘ, LUCRURILE ÎNCEP SĂ PRINDĂ CONTUR ÎN CEEA CE PRIVEȘTE ALIMENTAREA CU GAZ A ORAȘULUI NOSTRU

MIRCEA JICHICI, PRIMAR AL ORAȘULUI LIPOVA

În numărul trecut al jurnalului interregional „Banatul” a fost consemnat faptul că domnul Mircea Jichici, edilul orașului Lipova a avut în ultimele luni nenumărate discuții pe tema gazului metan cu ceilalți primari de pe Valea Mureșului. În urma întâlnirii, edilii au decis să demareze procedurile pentru elaborarea studiilor de fezabilitate, în vederea inițierii procesului de atribuire a concesiunii serviciului public de distribuție a gazelor naturale în localitățile menționate.

Reprezentanții orașului Lipova și ai celor cinci comune au întocmit o scrisoare de intenție pe care au transmis-o celor de la Transgaz, cărora le solicită sprijinul pentru realizarea investiției de extindere a rețelei de gaz pe Valea Mureșului.

În urma acestui demers, în data de 10 aprilie, „Transgaz” a răspuns solicitărilor primăriilor, anunțând că va sprijini acest demers. „Iată că după demersurile făcute și întâlnirile avute la București și la Mediaș, lucrurile încep să prindă contur în ceea ce privește alimentarea cu gaz a orașului nostru.

Doamne Ajută!”, a concluzionat domnul Mircea Jichici.

PAȘTILE – BUCURIA COPILOR DIN PAROHIA LIPOVA

Pr. ALEANDRU NEICU

Tinerii constituie viitorul oricărei societăți, și de formarea și implicarea lor depind rezultatele generațiilor ulterioare. De aceea, ce semănăm astăzi în sufletul și cugetul tinerilor reprezintă și ceea ce vor culege copiii acestora peste câteva decenii. Prin urmare, ghidându-ne după cuvintele Mântuitorului Hristos care spune „Lăsați copiii să vină la Mine și nu-i opriți” și în acest an preoții și credincioșii din parohia Lipova au încercat, în măsura posibilităților, să implice cât mai mult în viața bisericii pe cei mai tineri dintre credincioși.

Tocmai de aceea încă din Duminica Floriilor au fost încurajați părinții cu copiii să vină cât mai des la slujbele care s-au săvârșit în Săptămâna Mare, să vină cu ei la Liturghia Darurilor pentru a-i împărtăși și să îi aducă pe cei mici pentru a bate toaca în curtea bisericii. Astfel, împreună cu profesorii de la cele două licee din orașul Lipova au fost organizate mai multe grupe de copii care au venit pentru a se spovedii și pentru a primi Trupul și Sângele lui Hristos.

În Joia Mare s-a reușit o implicare a tinerilor în procesiunea de aducere a Paștilor, de la casa celor care în acest an le-au donat

la biserică. Cei tineri, îmbrăcați în frumoase costume populare au purtat prapuri, au purtat prinoasele ce s-au adus la biserică și au încântat privirile locuitorilor orașului Lipova care și-au adus cu drag aminte de tinerețe.

De asemenea, în noaptea de Înviere aceiași tineri inimoși și dornici să participe la miracolul Învierii lui Hristos, împreună cu toți credincioșii parohiei, au fost cei care au purtat prapuri și au cântat cu bucurie „Învierea Ta, Hristoase Mântuitorule, îngerii o laudă în ceruri și pe noi pe pământ ne învrednicește cu inimă curată să Te slăvim”.

La finalul Sfintei Liturghii au fost împărțite cadouri pentru cei mici prezenți, acestea fiind obținute printr-o campanie de colectare de cadouri pentru copii intitulată „Fii iepurașul solidar”, organizată de un alt tânăr inimos – Valentin Căldăraș, care a reușit în scurt timp să colecteze cadouri pentru copii cu boli grave internați în secțiile de pediatrie din județul Arad și, care a văzut potrivit să continue colaborarea pe care o are și cu parohia Lipova răsplătind pe cei mici cu cadouri.

În cele din urmă preoții Raul Moț și subsemnatul din parohia Lipova au considerat că cea de-a treia zi de Paști ar fi o oportunitate potrivită pentru a invita pe copii din toate Casele de tip Familial din orașul Lipova să participe împreună la masa de prânz într-un restaurant din orașul Lipova. Astfel, un număr de aproximativ 70 de copii împreună cu însoțitorii lor și familiile celor doi preoți au servit masa bucurându-se împreună de Învierea Mântuitorului Hristos și cântând cu drag la sfârșitul întâlnirii „Hristos a înviat din morți, Cu moartea pe moarte călcând, Și celor din morminte, Viață dăruindu-le.”

VIZITA DOAMNEI MINISTRU A SĂNĂTĂȚII, SORINA PINTEA, A ADUS VEȘTI BUNE PENTRU ORAȘUL LIPOVA

Orașul Lipova a avut onoarea să primească la începutul lunii trecute vizita doamnei Ministru a Sănătății, Sorina Pinte. Vizita de lucru a doamnei ministru a fost realizată în contextul actual al construcției noului spital din Lipova, investiție derulată prin CNI, care se ridică la o valoare de peste 5 milioane de euro și urmează a deservi peste 60.000 de locuitori de pe toată Valea Mureșului.

Principalul obiectiv al acestei vizite la Lipova a vizat identificarea celor mai importante nevoi, pentru ca această investiție odată finalizată să fie funcțională, iar specializările de aici și dotările necesare să fie asigurate pentru toate secțiile medicale nou

create în acest spital, să fie cele potrivite, conforme și întocmai cu nevoile locuitorilor din zona orașului Lipova și a Văii Mureșului.

În urma discuțiilor purtate cu domnul primar al orașului Lipova, Mircea Jichici, cu reprezentanții conducerii județene și a conducerii spitalului, concluziile au fost unele foarte optimiste. Administrația locală fiind asigurată de toată susținerea din partea Ministerului Sănătății, în ceea ce privește finalizarea acestui proiect, dotarea la cele mai înalte standarde și funcționarea noului spital în cele mai bune condiții și cu cei mai bine pregătiți specialiști în specializările care vor exista în cadrul noului Spital Orașenesc Lipova.

PAGINĂ REALIZATĂ CU SPRIJINUL DOMNIȘOAREI ADELA POPESCU

Foaia de Giarmata

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

„AM VĂZUT CĂ ÎN GIARMATA SUNT IMPLEMENTATE MULTE PROIECTE, CEEA CE DOVEDEȘTE CĂ PROGRAMUL GUVERNAMENTAL FUNCȚIONEAZĂ BINE”

VIORICA DĂNCILĂ, PRIM-MINISTRUL ROMÂNIEI

În 10 mai, a fost mare sărbătoare în frumoasa localitate Giarmata, condusă de harnicul și destoinicul primar, Virgil Bunescu. În premieră, doamna Viorica Dăncilă, prim-ministrul României, a făcut o vizită de lucru în comună, unde a avut o

scurtă reuniune cu primarii și autoritățile județene, în frunte de Călin Dobra, șeful Consiliului Județean Timiș. La eveniment a fost invitată și Maria Grapini, fostul europarlamentar, care a fost colegă cu doamna Dăncilă, în Parlamentul European, mai mulți ani.

Prezența prim-ministrului țării a fost un prilej de bucurie pentru cetățeni. Ei au venit cu mic cu mare să o vadă în carne și oase. Mulți au dorit să o îmbrățișeze, iar unii copiii chiar și-au făcut poze selfie, împreună cu înaltul oaspete. Domnul primar Virgil Bunescu a condus-o pe doamna Viorica Dăncilă, alături de ceilalți invitați, la unul dintre cele mai importante proiecte care se desfășoară în Giarmata. Este vorba de locul unde se construiește noua școală cu clasele I-VIII, o clădire cu parter plus două etaje. Noua școală va cuprinde 12 clase, cabinet medical, patru laboratoare, sală de sport. Valoarea totală a investiției este de 17.211.259,13 lei, conform hotărârii Consiliului Local Giarmata. Din bugetul de stat PNDL2 vor veni 5,5 milioane de lei, iar din bugetul local al comunei peste 11.500.000 lei. Termenul de finalizare va fi în luna iunie 2020.

„AM FOST ÎNTÂMPINATĂ CU CĂLDURĂ LA GIARMATA”

În finalul vizitei la Giarmata, prim-ministrul țării, doamna Viorica Dăncilă, a declarat: „Am fost întâmpinată cu mare căldură de către oameni, ceea ce ne oferă încrederea că mergem pe drumul cel bun. Am văzut că în Giarmata sunt implementate multe proiecte, ceea ce dovedește că programul guvernamental funcționează bine. Vom găsi alte programe să ajutăm localitățile din Timiș și din întreaga țară, fiindcă prin dezvoltarea fiecărei comunități, contribuim la dezvoltarea României.

În ceea ce privește Președinția Consiliului UE avem deja încheiate 90 de dosare. De aceea am avut aprecieri nu numai din partea statelor UE, dar și din partea celor care nu sunt în UE. Vreau să mai spun că, din 2011, îndeplinim toate criteriile tehnice de acces în spațiul Schengen. Sunt câteva state care prin decizia lor politică împiedică aderarea României la spațiul Schengen. Avem o Europă cam dezbinată și a crescut euroscepticismul, iar România ar putea fi un exemplu de cooperare între instituțiile statului și să dăm dovadă de solidaritate”. Cred, a mai spus doamna Viorica Dăncilă, „că într-o democrație, fiecare partid trebuie să-și spună punctul de vedere, dar într-o lume civilizată, într-o lume în care există respect, criticile se pot spune într-un mod politic, să arăți că poți veni cu argumente și nu cu jigniri și violență. Oamenii pot protesta, este dreptul lor, dar în momentul în care vii cu violențe și cu jigniri, înseamnă că nu ai argumente constructive. Eu văd o dezbatere pe

proiecte, cu discuții constructive să arătăm că în 30 de ani a avut loc o evoluție și dezvoltare în România și că oamenii înțeleg ce înseamnă democrația. Nici într-o familie părerile nu sunt aceleași. Pot exista părerii diferite. Cred că noi, românii, nu suntem așa cum vor să ne zugrăvească unii, care consideră că a jigni îi face mai puternici, că a dezbină este obiectivul nostru de țară. Eu cred că trebuie să dăm dovadă de mai multă responsabilitate și că fiecare dintre noi poate accepta criticile dacă sunt fondate, dar acestea să vină într-un mod respectuos, pentru că atunci când există respect unii față de alții putem discuta și avea rezultate mult mai bune”. Mai cred, a conchis premierul, „că jurnaliștii trebuie să dea informațiile corecte”.

„O VIZITĂ REUȘITĂ ȘI EMOȚIONANTĂ”

Dorind să consemnăm, pentru cititorii jurnalului interregional „Banatul” și părerea domnului primar Virgil Bunescu, despre vizita premierului României în comuna Giarmata, domnia sa ne-a spus: „Pentru mine această vizită a prim-ministrului țării, doamna Viorica Dăncilă a fost emoționantă, dar și reușită, fiindcă premierul a venit într-o comună unde se realizează lucruri mari în folosul cetățenilor”.

Amintind și de fondurile necesare bunei dezvoltări a comunei Giarmata, domnul Virgil Bunescu a ținut să sublinieze că „Fondurile vin de la Guvernul României, de la Uniunea Europeană, de la bugetul național și de la cel local”.

Foaia de Remetea Mare

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

Ureau ca până în 2020 să avem gaz și la Ianova, adică în toată comuna

Ilie GOLUBOV - Primar al comunei Remetea Mare

Când pornesc de acasă spre comuna Remetea, un vânt subțire și parfumat, vântul neliniștit al câmpiei, bate scăpat din semeția depărtărilor înalte. Departe, în dreapta drumului, lângă un pălc de plopi, un cioban și-a ridicat o colibă ce aduce tot mai mult cu o iurtă. Adică acea jumătate

de sferă mongolă în care pământul se întâlnește cu aerul și ține în puntea de contact o familie. Că de fapt asta este iurta... Și asta a ridicat și baciul din apropierea comunei bănățene, un acoperiș al cerului adaptat la necesități terestre. Și, uite că, furată de pribegii turistice, am și ajuns la sediul administrației comunale.

Ați fost mâhnit la trecuta noastră întâlnire pe decidenții de la gaz, de la curent...

► Nu, nu, nu mâhnit, supărat de-a dreptul. Păi cum? Te duci să contractezi, cu bani, repet, nu pe gratis, niște servicii și te întâmpină cu tot felul de divergențe? Păi, măi om bun, ei ar trebui să fie interesați, în primul rând, de faptul că li se deschid oportunități de lucru, de colectare a banilor, care intră în visteria lor. Și ei...

Nu v-a trecut supărarea.

► Hai să nu spun supărat, dar dezamăgit, da, sunt dezamăgit de felul în care înțeleg să colaboreze cu primăriile, cu oamenii, la urma urmei, cei de la gaz și de la curent. Ca să nu mai vorbesc de ce probleme întâmpinăm pentru a putea să terminăm canalizarea în comună. Din păcate, la cum decurg lucrurile, nu cred că vom termina canalizarea până în 2020. Și asta, după cum ai înțeles, nu din vina noastră.

Dar gazul?

► Ei, în problema asta, dacă cei de la gaz vor minți mai puțin și vor lucra mai serios, sper, vreau ca până în 2020 să avem gaz și la Ianova, adică în toată comuna.

Domnule primar, vă mint cei de la „gaz”?

► Da dragă, păi fii atentă: eu le-am predat proiectul de mai bine de un an. Bun, și ei îmi spun că dacă le finalizăm doar proiectul, Roxana, reține te rog, doar proiectul, ei în ziua următoare vin și încep lucrările. Le-am dat, nu numai proiectul cerut, ci și amplasamentul unde să poată să-și așeze baza de lucru. Păi, ce mai așteaptă? Nu au și ei interesul, domnișoară, ca să extindă rețeaua? Ne-au tot bătut la cap că nu avem aprobări, ei bine, m-am dus pe la toate ușile decidente la București; l-am obținut și, te întreb: ce

mai așteaptă? Eu chiar nu înțeleg aceste instituții care ar trebui ca ele să se intereseze mai mult decât noi, chiar, fiindcă ele încasează bani buni de la populație. Nu ia banii primăria...

Domnule primar, atunci când bateți la ușa lor, când stați de vorbă cu ei, cum își motivează inactivitatea? Cu ce argumente?

► Cu argumente politicoase, dar amăgitoare. Cu promisiuni de genul: „Domnule primar, se rezolvă, se face, se...” și rezultatul este zero! Cel puțin până în prezent. Îți dai seama, ne zbatem ca să ne mintă! Iar cetățenul, ce să mai creadă? Poate crede cetățeanul că nu pot lupta împotriva minciunii? Cetățeanul crede că nu vreau eu să fac ca în comună să fie adus gazul, ori definitivat proiectul canalizării. Eu nu pot să le arăt oamenilor din comună cât alerg, cât mă zbat și, cât bat pe la aceste uși de instituții. Câte drumuri am făcut și voi mai face, pentru că, în final voi reuși să duc la bun sfârșit și canalizarea, și adusul gazului în comună.

Domnule primar, sunt convinsă, după cât vă cunosc, că veți reuși. Cu atât mai mult cu cât sunteți un om care nu se teme de muncă și cred că nu vă temeți de nimic.

► Mă tem, dragă domnișoară, numai de Dumnezeu.

POȘTA REDACȚIEI

CITORII NE ÎNTREABĂ, NOI RĂSPUNDEM

AUREL MIHUȚ

Domnul Samoilă Rădulescu din comuna Remetea Mare, ar dori să afle dacă au apărut schimbări în Codul Rutier, privind amenzile, cu aplicare din acest an? Iată, domnule Samoilă, care sunt cele mai importante 6 modificări din Codul Rutier pe care trebuie să le știți în 2019:

Amenzile pot fi plătite de șoferi la jumătate, în 15 zile de la momentul primirii procesului-verbal și nu în 48 de ore cum era înainte.

Amenda nu se mai plătește la polițist. Se folosesc mijloacele complementare.

De la 1 ianuarie 2019, amenda se poate plăti în cont unic de oriunde din țară.

Marja de eroare a aparatelor radar nu se mai poate contesta la amenzile pentru depășirea limitei de viteză.

Prescrierea amenzii pentru lipsa rovinietei valabile se face în patru luni și nu în termen de șase luni cum era înainte.

Șoferii care cumpără mașini la mâna a doua trebuie să anunțe tranzacția, în 90 de zile de la achiziționare. În caz contrar, înmatricularea se suspendă de drept. Astfel, dacă un șofer circulă cu o astfel de mașină, față de care s-a dispus suspendarea înmatriculării, amenda riscată pentru acest lucru este de până la 2.900 de lei.

Cu mențiunea că, valoarea punctului de amendă nu se schimbă în 2019, ci va rămâne la 145 de lei, la fel ca în 2018, sper că răspunsul meu să-l mulțumească pe cititorul nostru.

DE LA BIRoul NOSTRU AGRICOL

CREȘTE VALOAREA SUBVENȚIEI LA USTUROI

Actul normativ care prevede acordarea unui sprijin financiar pentru susținerea producției de usturoi va fi modificat, astfel încât cuantumul ajutorului de stat să se majoreze.

Potrivit acestuia, valoarea subvenției va crește de la 1.000 de euro la hectar, cât a fost stabilit inițial, la 3.000 de euro la hectar.

Atenție! Pentru a fi eligibili, beneficiarii acestei subvenții trebuie să îndeplinească următoarele criterii cumulate:

- să dețină o suprafață cultivată cu usturoi de minim 3.000 mp;
- să obțină o producție de minim 3 kg usturoi/10 mp;
- să fie înregistrați în evidențele Registrului agricol deschis la primăriile în a căror rază administrativ-teritorială se află suprafețele cultivate cu usturoi în anul de cerere;
- să facă dovada producției realizate prin documente justificative.

RĂSPUNDEM ELEVILOR

MUNCĂ DE SISIF

Eleva M.R., de la școala comunei Remetea Mare, ne întreabă ce trebuie să înțeleagă din expresia „Muncă de Sisif”? Dragă Maria, expresia s-a născut din legenda regelui Sisif din Corint, care a fost osândit de Zeus, pentru nesupunere, să urce pe povârnișul unui deal din infern, ducând în spinare o stâncă uriașă.

Dar cum ajungea în vârf, stânca aluneca și se rostogolea înapoi, Sisif fiind nevoit să reînceapă efortul său zadarnic.

Din această legendă a izvorât expresia literară „muncă de Sisif”. Ea înseamnă o strădanie istovitoare și inutilă care trebuie mereu luată de la capăt - un efort spre o țintă, spre un obiectiv imposibil de atins, care cere zilnic noi și deșarte sacrificii. Cu același sens întâlnim și varianta: „stânca lui Sisif”.

„Pentru tihnă-n van mă bat, / Sunt pizmaș pe Danaide, / Pe Sisif cel încercat” spune Heine, în poezia „Infernul”.

ÎNDEMNURI DESPRE RUGĂCIUNE ȘI MILOSTENIE

ARSENIE BOCA

Cine se roagă lui Dumnezeu de dimineață, cu o convenită luare aminte, e mai fericit și mai liniștit tot restul zilei aceleia. Minte se ocupă toată ziua cu ceea ce o preocupă de dimineață, ca o piatră de moară, care macină în restul zilei grâu sau neghină.

Fără milostenie însuși rugăciunea e fără rod. Cu ce nădejde te vei ruga lui Dumnezeu, când tu însuși nu ascuți rugăciunile oamenilor ce sunt asemenea ție? Cum vei cere împreună cu credincioșii din Biserică: „Dă Doamne!” - când tu însuși nu dai săracilor, deși poți să dai? Cu ce gură vei spune: „Auzi-mă, Doamne!” când tu însuși nu-l auzi pe cel sărac, sau mai adevărat pe Hristos, Care strigă spre tine prin sărac?

PAGINĂ COORDONATĂ DE ROXANA FURDEAN

Foaia de Dumbrăvița

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

SEMNAREA CONTRACTULUI DE FINANȚARE DE CĂTRE DOMNUL PRIMAR VICTOR MALAC - PRIMUL PAS ÎN REALIZAREA UNEI CREȘE ÎN COMUNA DUMBRĂVIȚA

Documentația de aplicare a proiectului, în vederea construirii Creșei din Dumbrăvița, a fost aprobată de Autoritatea de Management și a ajuns în faza de semnare contract, la Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice. Astfel, la Autoritatea de Management a fost semnat contractul de finanțare de către primarul Victor Malac. Valoarea proiectului, cu finanțare prin Programul Operațional Regional, este de aproape 4,5 milioane de lei (4.423.363,37 lei). Valoarea totală eligibilă este de 2.252.949,93 lei, contribuția FEDR fiind de 1.915.007,44 lei. Contribuția proprie a Comunei Dumbrăvița acoperă 50% din valoarea totală și este de 2.215.472,44 lei.

Această sumă reprezintă toate cheltuielile neeligibile ale proiectului precum și contribuția de 2% din valoarea eligibilă a acestuia, adică 45.059 lei. Copiii care vor beneficia de viitoarea creșă vor avea vârste cuprinse între 1-3 ani, iar capacitatea acesteia va fi de 63 de locuri. Totodată, în cadrul viitoarei creșe din Dumbrăvița, vor lucra 20 de angajați. Perioada de implementare a proiectului este de 38 de luni, respectiv 01.02.2018-31.03.2021. Finalizarea proiectului este de 2 ani de la semnarea contractului. Noua Creșă din Dumbrăvița va fi construită în vecinătatea „Centrului de Zi” din comună.

VIZITĂ ARHIEREASCĂ LA DUMBRĂVIȚA

De obicei, la intrarea într-o casă, într-o localitate sau într-un oraș ești întâmpinat cu un „Bun venit!”. La intrarea în Dumbrăvița binecuvântarea este dată de Biserica Ortodoxă cu hramul „Sfântul Mare Mucenic Gheorghe”. Se zice că fiecare lucru a fost orânduit să fie așa. Capela de lemn, construită în stil maramureșean în 2010, a fost ridicată cu sprijinul enoriașilor și al autorităților locale și este păstorită de preotul paroh Adrian Crașovan. Aici au fost săvârșite sfintele slujbe până la ridicarea în apropiere a unui lăcaș mai încăpător. Lăcașul a început să se înalțe cu ziduri trainice și acoperiș ocrotitor. Lucrările edilitare din zonă și cele de lărgire a drumului la patru benzi, au schimbat fața comunei și au grăbit lucrurile și în ceea ce privește biserica de lemn ce ne dă binețe.

În imediata vecinătate s-au construit magazine, s-au creat parcări, accese, astfel încât a trebuit să se facă o sistematizare care afectează și biserica

ortodoxă. Astfel, lângă biserica în construcție s-a construit o bisericuță, cu terasă și pridvor asemănătoare primului așezământ. Aici se vor săvârși slujbele religioase până la finalizarea construcției noii biserici. Capela de lemn în care s-au ținut slujbe timp de 8 ani, se va reloca în alte locuri cu oa-

meni și pentru oameni.

La mijlocul lunii trecute, credincioșii veniți ca de obicei în număr mare, au participat la slujba de sfințire la care a venit însuși ÎPS Ioan, mitropolitul Banatului, cunoscut ca un susținător și întemeietor de biserici. Înaltpreasfințitul Părinte a fost primit de primarul localității, domnul Victor Malac și de toți preoții ortodocși care slujesc la Dumbrăvița, de întreaga adunare. Cu acest prilej, Părintele Mitropolit a transmis tuturor celor prezenți mesajul de încurajare și mulțumire pentru strădania de a dura noi așezăminte bisericesti. Este o dovadă de implicare și credință în lucruri trainice, a autorităților locale și a credincioșilor dumbrăvițeni pe care i-a asigurat de sprijin în tot ce întreprind.

Domnul primar Victor Malac l-a asigurat pe înaltul oaspete de susținerea și sprijinul neprecupețit în construirea bisericii.

ACS DUMBRĂVIȚA RALLY TEAM A PARTICIPAT CU SUCCES LA GRAND PRIX TIMIȘOARA-ARAD 2019!

Duminică, 21 aprilie 2019, pe circuitul Vik Power din Arad, s-a desfășurat Grand Prix Timisoara-Arad 2019, contând pentru etapa a III-a din Campionatul de Automobilism & Drift & Karting Timiș 2019.

La acest eveniment au participat 32 de concurenți din Arad,

Oradea, Reșița, Lugoj, Baia Mare, Timișoara și bineînțeles, din Dumbrăvița.

Spectacolul sportiv a fost „de ținută”, elegant și într-o deplină notă de fair-play. Sergiu Tirla (ACS Dumbrăvița Rally Team- BMW E46) a fost marele câștigător al acestei etape, învingând la clasa 3 la circuit viteză, cu cel mai bun timp din concurs.

Marius Giuriscici (ACS Dumbrăvița Rally Team – Honda Civic) și-a onorat statutul de campion en-titre învingând în clasa 2, urmat de Marius Barsan și Adrian Ionescu, ambii tot pe câte o Honda Civic.

Victor Nagy (ACS Dumbrăvița Rally Team) a făcut furori cu kartul său de performanță, iar copiii de la Bike-Karting, viitorul sportului auto timișean, au fost apreciați de toți cei prezenți.

Atmosfera generală a fost de prietenie, de plăcere, distracție, ca într-o mare familie a sportului automobilistic timișean, în care s-au integrat perfect cei șase absolvenți ai primei promoții din Promotor Sport Academy.

Sport

ACS DUMBRĂVIȚA VA JUCA ÎN LUNA MAI A ȘASEA FINALĂ CONSECUTIVĂ ÎN SUPERLIGA FEMININĂ LA TENIS DE MASĂ

După succesul cu 2:5 de la Bistrița, sortivele antrenate de Nicoleta Husar, au câștigat cu 5:0 în returul semifinalei organizat luna trecută în Sala Polivalentă din localitate. Surorile Dospina și-au câștigat repede meciurile, iar Izabela Lupulesku a avut o partidă de excepție cu marea rivală Tania Plăian, în care româncă din Serbia a fost pur și simplu, de neoprit.

După meciul trei s-a decis deja că ACS Dumbrăvița va avea posibilitatea de a-și lua revanșa pentru finala pierdută anul trecut cu CS Farul Constanța. Chiar și așa dumbrăvicencele nu s-au deconcentrat și au câștigat și următoarele două întâlniri.

Reamintim că ACS Dumbrăvița este campioana națională 4 ani consecutiv, între 2014-2017, în 2018 a fost vicecampioană, iar în luna mai 2019 va juca finala tot cu CS Farul Constanța.

Aduc mulțumiri domnului CONSTANTIN NICOLAE, pentru sprijinul acordat în realizarea acestei pagini - ROXANA FURDEAN

Foaiia de Măureni

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: Aceasta este Biblia Banatului!

† Ioan

PARTEA DE FINANȚARE ESTE ASIGURATĂ ÎN PROPORȚIE DE 100%!

BRIAN FILIMON, PRIMAR AL COMUNEI MĂURENI

Înainte de a mă întâlni cu domnul primar al comunei noastre, m-am oprit, atât pentru locuitorii stabili ai comunei, cât și pentru cei aflați în alte localități, ori în străinătate - și, care pot citi pagina rezervată comunei

Măureni în arhiva electronică a jurnalului interregional „Banatul” - în dreptul Bisericii romano-catolice din Măureni sau Moritzfeld, cum i se spunea odată. Biserica noastră a fost construită între anii 1815-1819 și a fost sfințită, în 11 noiembrie 1819, de ziua Sfântului Martin. Înălțarea turnului a fost făcută în anul 1927, iar ultima renovare integrală a bisericii, incluzând și refacerea picturilor, a fost făcută în anul 1969. În anul 2007 a fost înlocuit acoperișul și consolidat.

Ei bine, în luna martie și aprilie a anului 2019 această biserică a „primit o haină nouă”, fiindu-i renovat, prin ample lucrări, exteriorul. Se cuvine să mulțumim și pe această cale Consiliului Local al Primăriei Comunei Măureni și domnului primar, prof. Brian Filimon, precum

și celor doi sponsori, și anume „Agri Sauer”, reprezentată de domnul inginer Ioan Sauer și societății „Ferme D'agro”, reprezentată de familia Masay. De altfel, imaginile, vorbesc de la sine, s-au cum se spune, o imagine spune mai mult decât o mie de cuvinte.

Deși grăbit, domnul primar a avut amabilitatea de a sta de vorbă și de a răspunde la câteva din întrebările pe care le pregătisem.

Din respect pentru timpul dumneavoastră domnule primar mi-am pregătit de acasă câteva întrebări, care se îndreaptă spre două mari proiecte. Aș dori să aflu, pentru cititorii noștri, în ce fază se găsește drumul de la Șoșdea spre Tormac, limită de județ Timiș?

Proiectul drumului DC 83 A, adică drumul despre care m-ai întrebat, se află în ultima etapă a procedurii de licitație pentru găsirea unui executant, pe care doresc să-l putem contracta cât mai repede.

Aveți, domnule primar, asigurată partea de finanțare necesară definitivării acestui proiect?

Da, partea de finanțare este asigurată în proporție de 100%!

Felicitări!

Mulțumesc.

Mai am o întrebare, tot pentru buna informare a consătenilor noștri, legată de localitățile

Măureni și Șoșdea.

Probabil că te referi la asfaltarea străzilor din cele două localități?

Exact.

Acolo pregătim asfaltarea străzilor interioare, prevăzute cu podețe și rigole, pe o lungime de patru kilometri, în satul reședință de comună Măureni și, de cinci kilometri în satul Șoșdea.

Proiectul este aprobat?

Desigur, proiectul este aprobat, licitația este finalizată și a fost desemnat și executantul pentru începerea lucrărilor.

Aș mai avea o întrebare domnule primar, o întrebare care necesită un comentariu mai amplu.

Despre ce?

Am aflat, recent, că Senatul „Asociației Primarilor din Banatul Istoric”, a aprobat propunerea Biroului Director, de a vă acorda cea mai înaltă distincție a acestei instituții, și anume, titlul de „Primar al Țării Banatului”. Ce îmi puteți spune despre această distincție onorantă nu numai pentru comuna noastră, ci chiar pentru județul Caraș-Severin.

Așa cum ai spus, această alegere a colegilor mei din patru județe, merită un răspuns mai larg, dar până atunci, te rog să consemnezi gratitudinea mea pentru toți cei care s-au gândit să-mi facă această onoare.

Foaiia F de Lugoș

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

GRATITUDINE PENTRU SENIORII LUĞOJENI

gestul municipalității lugoșene de a continua să premieze seniorii orașului în vârstă de peste 90 de ani, precum și cuplurile care au ajuns, cu răbdare, dragoste și înțelepciune la 50 de ani de căsătorie, mi-a readus în memorie câteva din observațiile privind bătrânețea, consemnate de un filosof român: Constantin Noica spunea adesea că omul e singura ființă vie care nu se coace niciodată, care întotdeauna poate să mai facă câțiva pași în plus în formarea de sine. Din punctul acesta de vedere nu există limite, iar problema bătrâneții, a termenelor, a vârstelor ar trebui să ne fie indiferentă. Un filozof grec, Gorgias, care a trăit foarte mult

(107 ani – o mare performanță în momentul în care media de viață în lumea antică era undeva între 25 și 30 de ani), când a fost întrebat cum e să ai o asemenea vârstă, a răspuns: „Nu am nimic de reproșat bătrâneții”. Cicero spune că necazurile pe care le ai la bătrânețe nu vin de la vârstă. Vin de la ce ai făcut până în momentul în care ai îmbătrânit. Și cu corpul tău, și cu gândurile tale, și cu sufletul tău. E plin de bătrâni frumoși în istoria Antichității, îi pomenește Cicero însuși, de la Homer și Hesiod, la Platon, la Democrit și Diogene, toți acești oameni au trăit mult, au fost productivi și nu și-au făcut de rușine vârsta.

SERGIU ARE UN CARACTER FRUMOS

AURELIAN SIMA

nteressându-ne de tinerii scriitori ai Țării Banatului, am ajuns la Sergiu Novac, elev în clasa a XI-a la Liceul Teoretic „Coriolan Brediceanu”, cel care reprezintă orașul Lugoj, în ultimii ani, cu succes la etapa națională a olimpiadei de matematică și despre care domnul Aurelian Sima, directorul Liceului Teoretic „Coriolan Brediceanu”, ne-a spus: „Departate de a fi doar un rezolvator excepțional de probleme, Sergiu are un caracter frumos, care se manifestă prin modestie și colegialitate, simț al umorului și abilități de comunicare și colaborare ce îi facilitează implicarea în proiecte locale, naționale și internaționale. Îl felicităm din toată inima pentru rezultatele obținute pe parcursul anilor și îi urăm succes în toate competițiile viitoare!”

RUBRICA ELEVILOR

DIN NOU, DESPRE ARAGAZURI. SCUZE, ARAGAZE!

Prof. univ. dr. MARCEL TOLCEA

După ce am spus că Dacian Cioloș l-a ironizat degeaba pe Liviu Dragnea pentru, chipurile, forma greșită de plural „aragaze”, ar mai fi trebuit să insist asupra unui lucru: anume că formele corecte la diverse cazuri și la plural sunt date de DOOM, adică de Dicționarul Ortografic Ortoepic și Morfologic al limbii române. Ultima ediție a unui asemenea dicționar înseamnă norma oficială. Da, este adevărat, până în 2010, DOOM-ul ne obliga să scriem și să spunem la plural „aragazuri”, numai că, în ultima ediție, în fața cuvântului „aragaz” apare un semn al exclamării, ceea ce semnaleză o noutate: la plural, „aragaze”. Cred că o asemenea formă de plural este una firească. Asta fiindcă nu ne-ar trece prin minte să spunem „gazuri”, ci numai și numai „gaze”. De unde forma „aragazuri”? Probabil din grija de a face diferența dintre cuptoarele de gătit pe bază de gaz și gazele folosite în acest scop. Mai mult, în anii de ocupație sovietică, în România au apărut câteva modele de automobile fabricate în URSS ce se numeau GAZ. Se poate că forma de plural să fi fost „gazuri” pentru a nu se confunda cu forma de plural pentru termenul ce denumește starea de gaz.

În fine, așa mai fi vrut să vă spun un lucru despre cuvântul „aragaz”. Cuvântul „aragaz” este unul ce există doar în limba română fiindcă el denumește nu numai un cuptor ce funcționează cu aragaz ci și un gaz aparte. Unul obținut de o celebră și veche întreprindere de prelucrare a petrolului, fondată la Ploiești în anul 1880: Astra Română. Cu inițialele A și R, puse înainte cuvântului gaz, avem „aragaz”.

GEST CREȘTINESC AL OSTAȘILOR LUĞOJENI

Militarii Batalionului 183 Artilerie Mixtă General „Ion Dragalina” Lugoj au adus mesajul pascal al Învierii Domnului și Mântuitorului nostru Iisus Hristos și prin faptele lor, concretizate printr-o serie de acțiuni caritabile.

Primul popas l-a constituit vizita la Căminul de bătrâni „Anita Heim”, unde au fost aduse diferite alimente necesare bune-i desfășurări a bucătăriei instituției. Militarii au socializat cu bătrânii instituționalizați și cu personalul ce desevește unitatea.

Activitatea a continuat și printr-o altă acțiune social-filantropică, de această dată în colaborare cu

Clubul Lions „Ana Lugoșana” Lugoj, și s-a materializat printr-o vizită la un caz particular în care o mamă încercată de boli își crește singură un copil de 8 ani fără o mână, nu aude, suferind până acum 4 operații.

Ziua a luat sfârșit pentru toți printr-un sentiment pur de liniște sufletească pentru împlinirea prescripțiilor scripturistice: „Să iubești pe Domnul Dumnezeu Tău din toată inima ta și din tot sufletul tău, iar pe aproapele tău ca pe tine însuși”, conform părintelui Emanuel Gaftă, preotul militar al Garnizoanei Lugoj.

VEȘTI BUNE

Primăria Municipiului Lugoj a anunțat că în perioada imediat următoare vor începe lucrările de branșare la noua rețea de apă a municipiului, în cartierul Micro IV. Cât privește lucrările de asfaltare, licitate încă de anul trecut, vor fi și ele demarate în cel mai scurt timp. În acest sens, domnul Francisc Boldea, edilul orașului Lugoj, ne-a spus:

„Am asfaltat cartierul din strada Cornet sau Micro V, cum este cunoscut și, acum urmează să pregătim terenul pentru asfaltare în Micro IV, cartier care este cuprins în același lot a cărui licitație a fost făcută deja în 2018. Mai întâi însă vom executa lucrările de branșare a tuturor scârilor de bloc, în cadrul unui alt proiect aflat în derulare pe raza municipiului. Anul trecut am introdus țevi noi de apă. Credem că situația se va îmbunătăți semnificativ în acest cartier, va arăta cu totul altfel, mai rămâne de amenajat doar terenul unde am demolat piața. Branșamentele sunt contractate de o firmă din Oradea, iar firma care va asfalta este Axela din Timișoara”.

Din fototeca orașului

În a doua zi a Sărbătorii Pașii, înaltpreasfințitul Părinte Ioan, Mitropolitul Banatului și președintele de onoare al jurnalului interregional „Banatul” a fost prezent în mijlocul credincioșilor lugoșeni. Împreună cu un sobor de preoți, înaltpreasfințitul Sa a liturghisit în biserică cu brâul „Învierea Domnului”. La finalul Dumnezoleștii Liturghii, Chiriarul a rostit un cuvânt de învățătură.

PĂGINĂ REALIZATĂ DE ROXANA FURDEAN

Foaiia F de Bata

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

CRED ÎN VIITORUL COPIILOR NOȘTRI, CARE N-AU CUNOSCUȚ LAȘITATEA NOASTRĂ

DELIA MICURESCU – MEMBRĂ A UNIUNII SCRITORILOR DIN ROMÂNIA

Dubiți cititori ai jurnalului inter-regional „Banatul”, vă invit, în orice loc veți fi fiind la ceasul lecturii jurnalului nostru, la un periplu prin chiar lumea noastră românească în întregul ei, însoțind-o pe scriitoarea Delia Micurescu într-o părticică din creația sa. La capătul

lecturii veți fi, cu siguranță, mai bogați decât înainte de a începe. Și să începem chiar cu o întrebare a scriitoarei, întrebare pe care, fără tăgadă, ne-am adresat-o și noi, cei rămași, din păcate, atâția ani în așteptarea unui răspuns:

„Democrația creează sau alterează sistemele? Nu se știe cine e de vină. Totul, deocamdată, plutește într-o enigmă. Care, din nefericire, este sortită să se mai întindă o vreme. Mai avem nevoie de răgaz, se scuză politicianii. Cât?”

Cu siguranță, cred în viitorul copiilor noștri, care n-au cunoscut lașitatea noastră. Și nu oricum. Cel puțin cu demnitatea românului de altădată. Să fim chiar așa noi, românii, cum ne-a catalogat un sociolog, prin anii '40, „eșuați genetic”? Cine suntem noi? Numai niște români cărora nu le place munca măsurată de ceasornic, fără suflet de burghez, fără tovărășia ortacilor, de capul lor? Muncim dezordonat, numai în glumă, în salturi, cu lungi ceasuri de odihnă? Fără curajul de-a învinge mentalitatea, fără curajul riscului, să fie munca românului doar un foc de paie? Să fie timpul pentru român orice, numai monedă nu? De ce la târg stă și se tocmește ceasuri întregi pentru un lucru de nimic? Și tot așa, la petrecere, pierde zile și nopți în șir. Copilul săteanului român merge la școli croite după modele apusene. Când iese din școală, el muncește la fel cum învățase din moși-strămoși. Să fugă tinerimea română de muncă? Asta nu mai cred. Dar sunt sigură c-ar vrea o muncă în condiții speciale, fără liberă concurență, care să se răsplătească nu după produsul ei, ci după intențiile celui ce o prestează. Școala românească a îmbrățișat cu discernământ

ideile apusene, dar spiritual burghez occidental a fost trădat de corpul didactic.

Am ajuns și la legile țării. Să creadă românul că nerespectarea legii poate fi un titlu de mărire și putere? Credeți că sunt români care cer beneficii pe baza dovezii de român? Subscriu că românul mai este încă primitiv, tolerant, iubitor de dreptate, religios. Jur că toate aceste daruri nu ar putea fi simple diserțiuni cu rol de complimente făcute de oaspeții străini! De ce ne-ar minți? De ce nu ne spun adevărul? Nu pot să cred. Ceea ce am gândit până acum nu pot să fie caracterele genetice ale nației române.

Și, dacă, totuși ar fi, merită să umblăm la savant ca să ni le schimbe. Poate ne clonează dintr-o genă superioară. Să atingă și românul perfecțiunea. Că prea e umilit de toți. De ce? Fiindcă este prea naiv și își pleacă capul la picioarele tuturor.

Singura șansă de salvare sunt generațiile care învață azi la Oxford, la Harvard la Sorbona. Cu condiția să răpufnească în ele dorul de patrie și altruismul față de compatrioți.

Rubrica părinților

Părinții

DAMIAN URECHE

Pe sub cămașă iarba-i mai tare decât dinții,
Mai tare ca uitarea și spaima de tumult;
Pe la genunchi cu zgomot se-aud urcând părinții
Spre ochii mei pe care nu i-au văzut de mult.

Ei, neinițiații cu drumurile vaste,
Se rup mergând prin mine și merg și iar se rup.
Se odihnește mama pe una dintre coaste
Și tata-njură anii ce mi-au trecut prin trup.

Se miră trist bătrânii și nu-nțeleg ideea,
Și eu abia sub frunte sunt gata să-i aștept,

Și inima aceea azi nu mai e aceea,
Pe care ei cu margini de cer mi-au pus-o-n piept.

Și nu mai sunt aceiași nici umerii ce-apasă,
Nici tâmplele, nici ochii ce nu mi-i pot vedea.
Nedând de mine, bunii se-ntorc pe iarbă-acasă,
Și crește iarba multă pe sub cămașa mea!

Rubrica elevilor

O sfeclim și ne fâstâcim cu sfeclă și fistic

Prof. univ. dr. MARCEL TOLCEA

După ce am mai lămurit niște lucruri interesante despre vocabularul botanic, astăzi o să mai stau puțin în aceeași arie a vocabularului. Și o să vă povestesc câteva lucruri despre alte două cuvinte ce au legătură cu acest univers: „a o sfecli” și „a se fâstâci”.

Nu e foarte dificil să ne dăm seama că verbul „a o sfecli” are legătură cu sfecla. DEX-ul definește verbul drept „a ajunge într-o situație neplăcută, a o păți; a o băga pe mânecă” și se pare că explicația nu este valabilă pentru toți. Asta fiindcă se presupune că unei persoane care se află într-o situație neplăcută i s-au înroșit obraji cu o culoare asemănătoare cu cea a sfelei. De rușine! Dar rușinea, cum știți, e tot mai rară.

Cât privește verbul „a se fâstâci”, și acesta are legătură cu emotivitatea și cu dobândirea unei culori inspirate de fistic, adică o culoare între galben și verde. Forma cu „i” se datorează unei pronunțări și scrieri vechi, „fâstâc”.

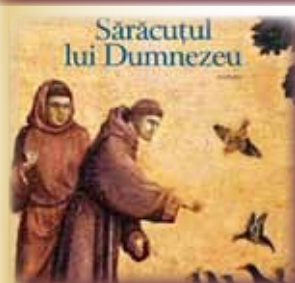
CITITORII NE ÎNTREABĂ, NOI RĂSPUNDEM

Domnul Mircea R., din satul Țela ne întreabă dacă, și în ce caz, este obligat să restituie indemnizația luată pentru concediu de odihnă? Îi răspundem cititorului nostru, că salariatul are obligația restituirii indemnizației de concediu de odihnă încasată necuvenit pentru zilele ce exced dreptului său.

Atenție! Reținerile cu titlu de daune cauzate angajatorului nu pot fi efectuate decât dacă datoria salariatului este scadentă, lichidă și exigibilă și a fost constatată ca atare printr-o hotărâre judecătorească definitivă și irevocabilă. Este demn de menționat că suma de bani datorată de angajat poate fi acoperită de bună voie de către acesta prin achitarea sumei, dar nu poate fi recuperată prin rețineri din salariu în absența unei hotărâri judecătorești.

VĂ RECOMANDĂM SĂ CITIȚI

SĂRĂCUȚUL LUI DUMNEZEU

Cartea apare prima oară în 1956, la Atena. Potrivit mărturiei lui Nikos Kazantzakis însuși, dintr-un scurt interviu din 1957, cartea nu e doar viața romanțată a sfântului Francisc din Assisi, ci „o sinteză de biografie, poezie și lucruri pe care sfântul Francisc nu le-a spus poate niciodată, dar ne închipuim că le-ar fi putut spune”. Kazantzakis publicase deja, în 1951, traducerea sa în greacă a biografiei sfântului Francisc alcătuită de scriitorul danez Johannes Joergensen, iar în octombrie 1926, la comemorarea a 700 de ani de la moartea lui Francisc, scriitorul grec călătorise în Italia fascistă, inclusiv la Assisi, pe urmele sfântului și îi dedicase apoi pagini emoționante în al său „Jurnal de călătorie”.

Din albumul cu poze al primăriei Bata

În data de 10 martie 2016, Gheorghe și Maria Zarie împlineau 60 de ani de când își uniseră destinele. Cu acel prilej, primarul comunei Bata, domnul Ion Micurescu, aflat în dreapta imaginii, a oferit celor doi soți o Diploma de Excelență, însoțită de un tort aniversar și un frumos coș cu flori. O tempora!

PAGINĂ REALIZATĂ DE ROXANA FURDEAN

Foaia de Biled

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: Aceasta este Biblia Banatului!

† Ioan

Nu se poate sări în viață, fără muncă, direct în fericire

Frumoasă această zi de mai în care am pornit spre comuna Biled. Zi de zugrăvit biserici sau de înscăunat voievozi. Întâlnirea cu domnul primar, om de bun simț, om iubitor și rostitor de glume frumoase, îmi face o reală plăcere. Mai uit astfel de guliile prezentate drept politicieni și pe care le-am ascultat vorbind aseară la televizor. Oare de ce nu candidează primarii la alegerile parlamentare? Păcat...

Domnule primar, înainte de orice altă întrebare, doresc să vă adresez frumoase urări de sănătate și viață lungă cu prilejul, recent trecutei zile de naștere. Zi pe care ați sărbătorit-o, după câte știu, prin muncă.

► Mulțumesc Roxana, mulțumesc pentru urări, cât privește faptul că mi-am sărbătorit ziua de naștere prin muncă, ai spus bine, nu la muncă, ci prin muncă, așa cum se spunea odată, îmi place deseori să-mi amintesc o vorbă a bunicului meu, care spunea așa: „Arvunează din vreme pe fericita muncă”. Eu fiind atunci la vârsta la care munca mea era joaca. Dar am ținut minte acest îndemn, pe care mai târziu l-am îndrăgit. Draga mea, nu se poate sări în viață, fără muncă, direct în fericire.

Unii mai și reușesc.

► Nu te contrazic, dar sunt puțini cei care reușesc performanța de a sări... direct în fericire fără muncă. Și aceia, sunt cei care cad, mai târziu, cel mai rău. Știi, dacă prin muncă, dintodeauna, oamenii și-au învins inerția și blazarea, tinerii de azi, mai înving ceva...

Ce anume?

► Teribilismul și superficialitatea. Teribiliștii însă se opresc, din păcate, în anticamera acestei concluzii: din mândrie o lasă în seama altora. *Interesant început de dialog. Cum stați cu proiectele, că ele țin tot de muncă?*

► Bine, funcționează bine în sensul că vom continua și în această parte a anului, implementarea lor. Sunt bucuros că am semnat deja contractul de execuție la capitolul canalizare.

Investiție mare?

► Da, vorbim de o investiție de 1.000.000 de euro.

Ce termen de execuție ați fixat pentru această lucrare?

► De opt luni de la data începerii. Carevaszică, până la finalul acestui an, o parte, o mare parte a acestei lucrări, cu stația de epurare cu tot, va fi definitivată. În acest timp vom lucra și la extinderea acestui proiect de canalizare și nu numai.

Spre ce vă mai îndreptați atenția?

► Spre lucrările de reabilitare a grădiniței, a

Cristian DAVID - Primar al comunei Biled

școlii generale și, să nu uit, vom începe și lucrările de construcție a dispensarului uman și, nu în ultimul rând, vom reabilita clădirea Căminului Cultural din comuna Biled.

Un an bogat în fapte și proiecte.

► Da, va fi un an, în care se vor putea vedea investițiile...

Cu ce bani?

► Cu bani obținuți din fonduri europene și guvernamentale.

Domnule primar, mi-ați vorbit de atenția pe care o acordați în acest an, și nu numai, grădiniței, școlii și Căminului Cultural, trei instituții fundamentale pentru educație. Dovadă că la Biled administrația chiar se arată preocupată de educație.

► Draga mea, țin să consemnez că: la Biled, educația se susține cu fapta, susținută doar cu vorba, educația se alterează. Din păcate, în aceste vremuri, educația, în multe locuri, nu numai din România, se restrânge la vorbe și astfel rămâne o vorbă. Sigur, educației nu-i este suficientă scheletul pe care îl asigurăm noi prin eforturile administrației, ea mai are nevoie și de pricepere, dar și de suflet din partea educatorului; ea, cum spuneam, cere fapte, dar și afectivitate. Iar la Biled, le avem pe amândouă.

Domnule primar, vă mulțumesc, atât pentru buna primire, cât și pentru interviul acordat.

► Și eu îți mulțumesc.

DIN CARTEA DE ISTORIE A BILEDULUI

PRIMII COLONIȘTI GERMANI

IOAN ANDRAȘ

După ce Curtea de la Viena a declarat Banatul ca provincie a Coroanei a început, în trei etape, colonizarea Banatului cu populație germană.

Etapa a doua, care a avut loc sub Împărăteasa Maria Theresia, a fost cea mai importantă. Pe lângă interesul economic, colonizarea a avut și un interes politico-militar. Astfel, după înlăturarea stăpânirii turcești și instaurarea stăpânirii habsburgice, noua stăpânire a declarat Banatul ca provincie a Coroanei și a căutat să-l transforme într-un puternic bastion al politicii expansioniste habsburgice, și un mijloc de a ține Transilvania și Ungaria

sub ascultare.

Primii coloniști germani care s-au stabilit în Biled au venit din regiunile Trier, Mainz și din Luxemburg. Aceștia când au ajuns la Predia Billied, au și început construcția caselor, în același an.

Încă de la începutul construcțiilor, toți locuitorii acestei comunități care s-au stabilit aici, pe Predia Billied, trebuiau să respecte cu strictețe planul comunal, care era stabilit încă din timp.

La început toate casele erau construite din pământ bătut sau din văiușă și, în marea majoritate, erau acoperite cu paie, tulei sau trestie. În planul localității Billied, din anul 1769, era prevăzut ca din cele 252 de familii, 186 de familii țărănești să primească sesiuni întregi, adică 31 iugăre de pământ și 66 de familii,

17 iugăre de pământ, fiind socotiți țărani, cu jumătate de sesiune, deși suprafața era ceva mai mare de jumătate de sesiune.

Ștefan Jäger - Venirea șvabilor în Banat

SFATUL medicului de familie

CÂT DE DES AR TREBUI SĂ NE SPĂLĂM

Oamenii de știință susțin că din cauza normelor sociale valabile în zilele noastre, ne spălăm mult mai des decât ar trebui și acest obicei ar putea chiar să ne afecteze sănătatea. Sfatul lor? Nu este nevoie să ne spălăm în fiecare zi, sau, mai rău, de mai multe ori pe zi. În acest fel, „protecția” de la nivelul pielii slăbește și devine vulnerabilă în fața bacteriilor.

Este suficient să facem duș o dată la două-trei zile. Mai multe bacterii găsim pe lenjeria de corp decât în cadă, după duș, astfel că lenjeria este cea care trebuie să fie spălată foarte bine zilnic.

RUBRICA ELEVILOR

ELEVII NE ÎNTREABĂ, NOI RĂSPUNDEM

O elevă a școlii din comuna Biled, ar dori să știe câteva date statistice privind capitala județului său. După cum aflăm din cercetările doamnei prof. univ. dr. *Adriana Babeți*, datele statistice confirmă faptul că, în configurații variabile de la o epocă la alta, în acest teritoriu coabitează peste 20 de etnii și grupuri etnice (români, sârbi, germani, maghiari, evrei, țigani, slovaci, croați, bulgari, ucrainieni, polonezi, italieni, turci, tătari, cehi, greci, armeni, francezi, ruși, arabi), care se manifestă religios în 8 confesiuni (ortodoxă, romano-catolică, greco-catolică, luteran-evanghelică, reformată-calvinistă, iudaică, neo-protestantă, islamică) și se exprimă în peste 20 de limbi. Acest model al unei impresionante diversități este replicat în structura demografică a Timișoarei, cu un tip de repartizare distinct.

RĂȘUL ÎNSEAMNĂ SĂNĂTATE

TURISTUL

La plecarea din hotel, evreul Haim este rugat să achite camera. Nervos, acesta se răstește la recepționar:

- Poftim? Vrei să plătesc cincizeci de dolari pentru camera mea din hotelul dumitale? Asta e nemaipomenit.

- Dar în prețul ăsta e inclusă și masa, domnule Haim.

- Da, dar eu n-am mâncat aici.

- Asta e vina dumneavoastră. Masa v-a stat la dispoziție.

- Atunci, îi spune Haim recepționarului, îmi dați-torezi dumneata o sută de dolari.

- Pentru ce, mă rog?

- Pentru sărutul nevastei mele Rifca.

- Dar eu nu v-am sărutat nevasta, domnule Haim!

- Asta nu e vina mea. Ea ți-a stat la dispoziție.

PAGINĂ COORDONATĂ DE ROXANA FURDEAN

Foiaia de Deta

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

VIZITĂ LA FACULTATEA DE MEDICINĂ DENTARĂ DIN CADRUL UNIVERSITĂȚII DE MEDICINĂ ȘI FARMACIE „VICTOR BABEȘ” TIMIȘOARA

Luni, 15.04.2019, în prima zi din programul „Săptămâna Altfel”, cincisprezece elevi pasionați de biologie din cadrul Liceului Tehnologic „Sf. Nicolae” Deta, au făcut o vizită la Facultatea de Medicină Dentară din Timișoara, instituție renumită peste tot în lume datorită performanțelor înregistrate de studenții, absolvenții și rezidenții săi.

Sub coordonarea doamnei **conf. dr. Dana Cristina Bratu** (specialistă în cadrul disciplinei *Ortodonție și ortopedie dento-facială*), aceștia au aflat care sunt condițiile de admitere, metodele de

lucru pe care instituția în cauză le promovează, respectiv informații despre amplasarea facultății și a diverselor sale departamente. De asemenea, doamna doctor le-a vorbit elevilor despre ortodonție: „Zâmbetul are o forță imensă. Ortodonția este o artă și o știință în același timp, care, prin mijloace moderne, redă zâmbetul natural și firesc copiilor, adolescenților și adulților”. Conf. dr. Dana Cristina Bratu i-a sfătuit pe adolescenți să se pregătească temeinic pentru admiterea la această facultate, deoarece, pentru a deveni medici buni, trebuie să fie obișnuiți cu studiul constant și entuziaș: „Îm-

binarea pasiunii, a cunoștințelor acumulate, a rețelei de cunoaște mai mult și perseverența sunt vitale în acest domeniu”.

Copiii au avut ocazia să vadă cum se pregătesc studenții (în anul V) și rezidenții în specialitatea *Ortodonție și ortopedie dento-facială* din punct de vedere practic (cum se iau amprentele dentare, cum se stabilește diagnosticul și cum sunt interpretate radiografiile), au discutat, au schimbat opinii cu aceștia și s-au convins că opțiunea lor pentru medicina dentară este una potrivită cu dorințele și planurile de viitor pe care le au.

Raliu - LA DETA

Sâmbătă, 13 aprilie 2019, a avut loc, în Deta, a XIX-a ediție *Super Rally&Kart* (Marele Premiu al Orașului Deta 2019 - Etapa a doua din *Campionatul de Automobilism & Drift & Karting Timiș 2019*). După spusele domnului Giuriscici Ladislav, organizator principal: „Dacă

pană acum concursul a fost organizat tip raliu, în acest an s-a optat pentru varianta circuit-viteză, pe o suprafață mai mică, astfel încât publicul să aibă o privire de ansamblu asupra întregului circuit”. Au participat 21 de concurenți la toate cele patru secțiuni: circuit-viteză, drag race, drift și bike-kart și, printre favoriți, s-au remarcat: Mihoc Sorin, la volanul unui Renault Clio, Giuriscici Marius, care a condus o Honda, Marcovici Adrian cu BMW și Tirla Sergiu (GAO), tot la volanul unui BMW. Concursul s-a bucurat și de o prezență feminină cu experiență în acest sport, Ștefănescu Diana, care participă la astfel de competiții încă din 2011. În ceea ce privește asistența rutieră și tractările s-a făcut remarcabil Naimaer Tiberiu, administrator *TBI-tractări și asistență rutieră*. Elementele surpriză și de spectacol nu s-au lăsat așteptate și, în ciuda vremii, celebrul Claudio Cuttaia a făcut un show de drift cu ajutorul camionului, de asemenea a avut loc parada Corsarilor din Deta pe motociclete

te și reprezentanții Pro Motorsport Academy, care promovează și antrenează tinere talente în pilotaj sportiv, drift și conducere defensivă, au realizat un show spectaculos. Evenimentul a fost realizat cu sprijinul Primăriei Deta (reprezentată de domnul primar Petru Roman) și al Consiliului Local Deta.

RUGA DE LA OPATIȚA

Luni, 29 aprilie, în a doua zi de Paște, a fost sărbătorită, la Opațița, ruga tradițională bănațeană. Cu această ocazie, Consiliul Local, Primăria Orașului Deta (cu susținerea domnului primar Petru Roman) și Centrul Cultural Deta au organizat jocul și balul tradițional, ce s-a bucurat de participarea orchestrei conduse de Tveya Petrovici, soliști vocali fiind Geta Arghius și Karina Petrovici.

DIRECTORUL CENTRULUI CULTURAL DETA,
Ovidiu IVANCEA

DETA - LOCUL I LA FESTIVALUL - CONCURS „LADA CU ZESTRE” 2019

Domnul Ovidiu Ivancea, directorul Centrului Cultural Deta, ne informează că reprezentanții orașului nostru au obținut anul acesta LOCUL I la Festivalul-Concurs „Lada cu zestre” categoria „LAUREAȚI”. Organizată pe mai multe secțiuni (coregrafie, muzical, poezie dialectală, teatru popular, expoziții, colecții, respectiv gastronomie), competiția s-a desfășurat într-o atmosferă de sărbătoare, încărcată cu multă voie bună și dinamism. Felicitări tuturor participanților!

PAGINĂ REALIZATĂ DE PROF. ANCA LUMINIȚA EFTENIE

Foaia de Topolovățu Mare

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: Aceasta este Biblia Banatului!

† Ioan

De când mă aflu la Uniunea Jurnaliștilor din Banatul Istoric, coordonând cele mai importante jurnale ale sale, drumul spre comuna Topolovățu Mare se leagă de vorbele tatălui meu, gugu-lan de pe Valea Bistrei, care întorcându-se, în anii copilăriei mele din Timișoara, acasă, ne spunea: „Oameni har-nici și gospodari ca în Topolovăț, mai rar!” Acum, cunoscând mai bine comuna, îi dau dreptate. Până la revenirea domnului primar la primărie, dânsul fiind plecat dis-de-dimineață în satul Cralovăț, mă gândesc să consemnez, pe laptop, pentru cititorii noștri din alte localități, câteva date despre această micuță, dar frumoasă așezare aflată la poalele Dealurilor Lipovei.

Prima atestare documentară, a Cralovățului, datează din 11 aprilie 1598. Este vorba despre un document de donație semnat de Sigismund Bathory, prin care localitatea Kralyocza este trecută în stăpânirea nobililor Petru, Ștefan și Gabriel Bethlen, pe motiv că aceasta s-a aflat în trecut în posesia părinților și străbunilor lor. Acest amănunt indică o vechime mai mare a satului, probabil dinaintea stăpânirii turcești.

O legenda locală spune că satul este mai vechi, înființat probabil pe la sfârșitul secolului XV - începutul secolului XVI. Atunci, pe măsură ce turcii înaintau în Balcani, mai multe familii de muntene-greni ar fi pornit în exod către nord-vest, stabilindu-se și în Banat. Dintre aceștia unii s-au așezat în Dealurile Lipovei, înființând câteva sate, printre care și Slavoselo, precursorul Cralovățului. Aș mai povesti despre Cralovăț, dar pe coridoarele administrației se face auzit glasul său...

Domnule primar, știu că veniți din Cralovăț, firesc să vă întreb ce mai e pe acolo?
▶ Acolo se desfășoară lucrări ample de asfal-

tare a drumului DC 77.

Drumul ăsta, dacă nu mă înșel, leagă...

▶ Nu te înșeli, drumul va face legătura satului Cralovăț cu centrul de comună.

Prin ce program îl asfalțiți?

▶ Prin PNDL 2.

Costă mult?

▶ Păi costă.

Cât?

▶ Vorbim de o investiție de aproximativ 1.500.000 de euro.

Având astfel câți kilometri de asfalt?

▶ Peste șase kilometri de asfalt, la care se adaugă podurile și podețele de acces la fiecare gospodărie.

Când preconizați să semnați recepția?

▶ Finalizarea acestei lucrări estimez că va fi în primăvara anului viitor.

Că am vorbit de PNDL 2, grădinița din Ictar-Budinț...

▶ Da, și grădinița din Ictar-Budinț este tot prin PNDL 2. Roxana, ai o memorie foarte bună, felicitări! Mulțumesc.

▶ Da, și grădinița este tot prin același program, iar acolo lucrările au fost finalizate în proporție de 100%. Vom continua însă să asigurăm dotarea instituției cu toate cele necesare. Acolo am avut de două ori licitația pregătită, dar nu s-a prezentat nici o firmă.

Există o explicație pentru neprezentare?

▶ Sigur, suma fiind mică, nu a reprezentat ceva atractiv pentru nici o firmă. Oricum trebuie reevaluat necesarul pentru dotarea obiectivului, ținând cont de faptul că prețurile au evoluat între timp.

Putem pune „neprezentarea” firmelor și pe lipsa forței de muncă?

▶ Cu siguranță, dar unul din motive ar fi acela că majoritatea firmelor de acest gen se angajează în foarte multe lucrări, contractate, de teamă să nu le piardă. Unde mai pui că vestul țării este

A sta cu mâna întinsă, înseamnă a nu aștepta nimic

Ovidiu DOȚA - Primar al comunei Topolovățu Mare

unul din cei mai importanți beneficiari de fonduri, motiv pentru care nu reușesc să facă față comenziilor, iar dacă firmele de care vorbesc întâlnesc și oferte cu prețuri mici, interesul lor scade.

Venind vorba de fonduri, fie ele europene sau guvernamentale, dumneavoastră sunteți unul din primarii care atrageți foarte multe fonduri. Aveți o formulă magică? Dacă tot sunteți dascăl...

▶ Primul secret al „formulei” îl reprezintă efortul neobosit depus în munca de atragere a fondurilor. A sta cu mâna întinsă înseamnă a nu aștepta nimic...

Mă iertați că vă întrerup, dar constatarea dumneavoastră îmi amintește o replică celebră rostită de Gheorghe Dinică în «Filantropica» lui Nae Caranfil: «Mâna întinsă, care nu spune o poveste, nu primește pomană!»

▶ Da, o cunosc, e memorabilă. Ei, revenind, „secretul” atragerii de fonduri, pe lângă efort, cum spuneam, este și acela că am reușit să colaborăm cu două firme foarte serioase, una axată pe atragerea de fonduri europene, unde garanția atragerii este de 100%, iar cealaltă, prin PNDL, având, de asemenea, un procent foarte mare de atragere a fondurilor. Dragă Roxana, acești oameni cu care colaborez în această direcție sunt oameni tineri și extrem de serioși, oameni care doresc să muncească și să câștige un ban, cum spune românul și, care chiar merită banul câștigat. Dovadă că succesul lor a devenit în timp o emblemă a firmei lor.

Aveți, în acest timp, și proiecte pe care le continuați?

▶ Da, unul din ele este cel prin care la sfârșitul acestei luni, a lunii mai, vom termina lucrările la capela din satul reședință de comună.

Domnule primar, ați venit grăbit și vă grăbiți să plecați, unde?

▶ Am o întâlnire cu câțiva consăteni, după care voi pleca la Timișoara la AFIR.

Vă doresc succes.

▶ Îți mulțumesc.

BIJUTERIA LIRICĂ

Călărețul

DAMIAN URECHE

Sunt mari căderi de ape la cel mai larg înot
Și nervii cu secunda s-au înnodat pe scări.
Un singur foc e calul cu călăreț cu tot
Sorbit de uraganul acestei alergări.

De-atâta fugă vara se-mbină cu înghețul,
De-atâta fugă vântul în piatră îl ascult,
Când se aruncă-n aer și-n moarte călărețul,
Eu trebuie să aflu cine-a fugit mai mult.

POȘTA REDACȚIEI

CITITORII NE ÎNTREABĂ, NOI RĂSPUNDEM

Domnișoara Daniela K., din satul Șuștra, comuna Topolovățu Mare, ne întreabă ce meserii vor fi căutate în următorii zece ani? Îi răspundem că, potrivit celor mai recente prognoze de angajare, joburile din IT&C nu vor avea mai avea o expansiune notabilă, ci mai degrabă o stagnare până în anul 2030. În schimb, vor fi foarte căutați medicii, asistentele și profesioniștii din servicii. Angajări se vor face în continuare și în educație. În educație numărul de posturi disponibile va crește cu 20,4%, în sectorul public.

Dar domeniile cu cele mai mari creșteri vor fi cele din serviciile administrative, artele și recreere, precum și sectorul de furnizare a energiei.

ÎN ATENȚIA PĂRINȚILOR

Ministerul Educației Naționale a stabilit perioada de înscriere în învățământul preșcolar al copiilor cu vârstă cuprinsă între 3 și 6 ani.

La nivelul fiecărei unități de învățământ preșcolar se vor derula două etape succesive:

- reînscriserea copiilor care frecventează grădinița în acest an școlar și doresc să o frecventeze și în anul școlar 2019-2020.

- înscrierea copiilor nou-veniți.

Dacă reînscriserile au început din data de 6 mai, înscrierile se vor realiza începând cu data de 21 mai. Atât orarul reînscriserilor, cât și al înscrierilor va fi stabilit de conducerea unității de învățământ și va fi

afișat, la loc vizibil, în fiecare grădiniță, pentru informarea părinților și a publicului interesat, inclusiv pe site-ul acesteia (dacă există) și, eventual, pe site-urile inspectoratelor școlare.

Ocuparea locurilor libere, după finalizarea procesului de reînscrisere, se va face, de regulă, în ordinea descrescătoare a grupelor de vârstă, astfel: grupa mare, grupa mijlocie și grupa mică.

În situația în care, într-o unitate de învățământ, numărul cererilor de înscriere este mai mare decât numărul locurilor libere, vor fi aplicate, succesiv, criteriile de departajare generale și criteriile de departajare specifice.

Rubrica școlii

SĂ NE FERIM DE „FALSELE APARENȚE”

„False aparențe” este o structură pleonastică, într-atât de utilizată încât aproape că nu o mai percepem ca pe un pleonasm, ci ca pe un clișeu oarecare, și într-atât de uzată încât nu mai atrage atenția decât dacă este folosită insistent sau ostentativ. De altfel, există, în limba română, și expresii care subliniază sensul de „înfățișare înșelătoare” / „falsă” a substantivului „aparență”: „a (nu) judeca după aparențe”, „a salva aparențele (a da unui lucru, unei situații etc. o înfățișare care să ascundă o realitate neplăcută” – DEX).

Evident că structura „false aparențe”, utilizată în limbajul curent, nu are acoperire nici într-o interpretare filosofică, în spiritul distincției pe care Platon, de exemplu, o face între aparență și esență, și pentru care lucrurile percepute prin simțuri (aparențele) nu sunt decât „umbre”, „iluzii”, „copii ale ideilor”, „ideile” reprezentând esența, adevărul, la care nu se poate ajunge decât prin cunoaștere rațională.

PAGINĂ COORDONATĂ DE ROXANA FURDEAN

Foaia de Victor Vlad Delamarina

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: Aceasta este Biblia Banatului!

† Ioan

Comuna Victor Vlad Delamarina are toate avizele la zi pentru aducerea gazului în toate satele noastre

Ioan Cristian CARDAȘ - Primar al comunei Victor Vlad Delamarina

Cu cât mă apropiez mai mult de comuna V.V. Delamarina, cu atât devin mai convins că în orașe nu se presimte schimbarea anotimpurilor. Și nici bucuria copiilor ca la țară. Întârziile voi să intru în sediul primăriei, privind la niște copii ai comunei jucându-se. Și bucuria cu care ei își însoțesc mișcărilor, îi încadrează firesc în geografia zilei – băieții ai locului, cum spuneam, elevi aflați în vacanță, maturizându-se pe câmpul de instrucție al copilăriei. Frumoși copii mai are țara asta... Oare câți din ei, peste ani, își vor aminti de România din scrisori? Ce soartă tristă a avut acest neam din clipa ivirii în lume.

Domnule primar, v-ați întors recent de la București și, aș dori să aflu cu ce vești v-ați întors de acolo?

▶ Am fost la Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice, pentru semnarea contractului privind asfaltarea străzilor din localitățile Herendești Petroasa Mare și,

abia întors din capitală, va trebui să mă întorc la București pentru că ne-a venit avizul de la Agenția Națională de Reglementare în domeniul Energiei, avizul care ne va permite introducerea gazului în comuna noastră. Așa că, după sărbătorile de Paști, voi porni din nou la drum cu un geamantan cu acte. Dar, voi merge foarte bucurat, pentru că știu că voi obține pentru comuna mea, cel mai important aviz, acela de a introduce a gazului metan.

Când ați depus documentația?

▶ Anul trecut pe 25 iunie. Vezi, a trecut aproape un an!

Acum înțeleg eu de ce vă întoarceți la București cu «un geamantan cu acte». Aș vrea să detaliem puțin problema asfaltării din cele două sate.

▶ De acord.

Despre câți kilometri de asfalt vorbim în acest proiect?

▶ De 7,8 kilometri. Sunt în cauză străzile laterale din Herendești și Petroasa Mare.

Prin ce program lucrați acest proiect?

▶ Prin Programul Național de Dezvoltare Locală.

La ce valoare se ridică investiția?

▶ În jur de 7.000.000 de lei.

Aveți o dată stabilită a începutului lucrării?

▶ Noi acum am început acum procedura pentru licitație și, bănuiesc că odată cu venirea verii, să putem începe lucrarea. Desigur în cazul în care nu avem contestații, că altfel se amână fără voia noastră.

Din fericire, am înțeles din dialogurile mele cu alți edili, că se fac tot mai rar aceste contestații.

▶ Da, este adevărat că nu se mai depun atât de des aceste contestații de când s-a mai modificat statutul achizițiilor.

De unde va trebui să vă legați la rețeaua de gaz?

▶ De la Lugojel. Iar în satul nostru reședință de comună, vom avea un sistem de reglare a presiunii, urmând ca de aici să se distribuie pe toate satele noastre.

Aveți chiar toate avizele?

▶ Toate! În clipa de față, comuna Victor Vlad Delamarina are toate avizele la zi pentru aducerea gazului în toate satele noastre.

Domnule primar, vă felicit.

▶ Mulțumesc. Acest proiect prin care pot aduce gazul la poarta consătenilor mei, îmi este cel mai drag.

TRANSPARENȚĂ ADMINISTRATIVĂ

Sedința ordinară a Consiliului Local Comunal Victor Vlad Delamarina, județul Timiș, desfășurată în luna aprilie în sala de ședințe a Primăriei comunei Victor Vlad Delamarina a avut următoarea ordine de zi:

1. Proiect de hotărâre privind aprobarea bugetului local pentru anul 2019.

2. Proiect de hotărâre privind aprobarea execuției bugetare a primăriei comunei Victor Vlad Delamarina pe trimestrul I al anului 2019.

3. Proiect de hotărâre privind aprobarea procedurii

operaționale privind procedura simplificată proprie pentru achiziția de servicii prevăzute în anexa 2 la Legea 98/2016.

4. Diverse.

La ședință sunt convocați a participa următorii consilieri: Bejinaru Vasile, Cuth Andrei, Drilea Dănuț Ioan, Hanczig Ștefan, Hodobaș Ioan Doru, Miloș Gheorghe Petru, Moise Cristian Nicolae, Leaută Nina Gabriela, Piesz Carol Iohan, Sârbu Ioan, Sima Ioan și delegatul sătesc, Teslevici Nelu.

Pentru că ședința din luna martie s-a ținut la sfârșitul lunii, atunci când ediția de aprilie a jurnalului era la tipar, publicăm în acest număr și ordinea de zi din 29.03.2019.

1. Proiect de hotărâre privind completarea anexei nr. 82 publicată în M.O. nr. 699 bis, privind inventarul bunurilor care aparțin domeniului public al Comunei Victor Vlad Delamarina.

2. Proiect de hotărâre privind aprobarea documentației de avizare a lucrărilor de intervenții pentru investiția „Modernizare stradă secundară în localitatea Petroasa Mare”.

3. Proiect de hotărâre privind implementarea proiectului „Modernizare stradă secundară în localitatea Petroasa Mare”.

4. Proiect de hotărâre privind constituirea comisiei de vânzare a loturilor de teren identificate în PUZ „Dezvoltare zonă locuințe și funcțiuni complementare, lotizare terenuri”, în comuna Victor Vlad Delamarina, sat Petroasa Mare.

5. Proiect de hotărâre privind aprobarea propunerii evaluării performanțelor profesionale individuale pentru secretarul comunei Victor Vlad Delamarina pe anul 2018.

6. Proiect de hotărâre privind aprobarea scoaterii din circuitul agricol a terenului în suprafață de 835 mp situat în extravilanul Comunei Victor Vlad Delamarina, sat Honorici, în vederea construirii unei Stații de gospodărie apă, a terenului în suprafață de 4040 mp situat în extravilanul comunei Victor Vlad Delamarina, localitatea Victor Vlad Delamarina, în vederea construirii unei Stații de gospodărie apă, a terenului în suprafață de 2800 mp, situat în extravilanul comunei Victor Vlad Delamarina, sat Petroasa Mare, în vederea construirii unei Stații de gospodărie apă, toate necesare realizării obiectivului de investiții „Proiectului regional de dezvoltare a infrastructurii de apă și apă uzată din județul Timiș, în perioada 2014 – 2020”

7. Diverse.

PRIMAR – IOAN CRISTIAN CARDAȘ

POȘTA REDACȚIEI

CITITORII NE ÎNTREABĂ, NOI RĂSPUNDEM

AUREL MIHUT

Doamna M.S., din satul Herendești, comuna V.V. Delamarina, ne întreabă ce știm legat de mărirea alocațiilor? Interesându-ne, la întrebarea domniei sale îi putem răspunde că începând cu 1 Mai, copiii primesc alocațiile mărite!

Ordonanța de urgență nr. 9/2019, privind majorarea alocațiilor de stat pentru copiii care nu au împlinit vârsta de 18 ani a fost adoptată de Guvern în februarie și, prevedea că majorarea se va face începând cu drepturile aferente lunii următoare intrării în vigoare a Legii bugetului de stat pe 2019. Adică, prevederile Ordonanței, intrând în vigoare în aprilie, iar începând cu luna mai, vor fi efectuate plățile către beneficiari.

Astfel, începând cu 1 Mai, noile alocații vor fi de: 300 de lei pentru copiii cu vârsta de până la 2 ani, sau până la 3 ani în cazul copiilor cu dizabilități; 150 de lei pentru copiii cu vârsta cuprinsă între 2 și 18 ani; 150 de lei pentru tinerii care au împlinit vârsta de 18 ani și urmează cursurile învățământului liceal sau profesional, organizate în condițiile legii, până la terminarea acestor cursuri; 300 de lei și pentru copiii cu vârsta cuprinsă între 3 și 18 ani în cazul celor cu dizabilități.

O mai înștiințăm pe cititoarea noastră, că pot beneficia de alocație și copiii născuți în străinătate, dar și copiii ai căror părinți au naționalități sau domiciliu diferite. Actele pentru acordarea alocației pentru copil se depun la primăria localității de care aparțin părinții sau reprezentanții legali ai copiilor.

PAGINĂ REALIZATĂ DE ROXANA FURDEAN

Foaia de Vermeș

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

MULȚUMESC copiilor din VERMEȘ ȘI PĂRINȚILOR LOR, PENTRU BUNA PARTICIPARE

ION IACOB DAMIAN, PRIMAR AL COMUNEI VERMEȘ

Dese sunt ochii la ei, cuprinse cu privirea ce mai era în jur, depărtându-se. Dopririle pe care le fac în drumul spre Vermeș, coborând dealul Silagiului. Peisajul nemărginit, pădurile înfrunzite în lumina caldă a zilei de primăvară, sunt tot atâtea invitații la reverie. Pe drumul ce intră în pădure, un bătrân își îndeamnă voinicește calul, strunindu-l în apropierea unor trunchiuri uscate de copaci. După ce a rupt câteva crenguțe uscate, s-a oprit să se uite la un brad înalt și la mesteacănul strâmb, răsărit chiar lângă trunchiul bradului. Mesteacănul crescuse mai mare ca bradul și îl umbrea dintr-o parte. După ce zăbovi câteva clipe cu

ochii la ei, cuprinse cu privirea ce mai era în jur, depărtându-se.

Plec și eu, continuându-mi drumul spre Căminului Cultural „Cassian R. Munteanu” din Vermeș, pe scena căruia va avea loc concertul prepaschal „La Umbra Crucii Tale”, un spectacol susținut de corul reunit al catedralelor din Reșița, „Corul Preoților” din Protopopiatul Ortodox Român Reșița și Grupul „Ethos” al Episcopiei Caransebeșului, în prezența Preasfințitului Părinte Lucian, episcopul Caransebeșului.

La sosire Preasfințitul Părinte a fost așteptat pe platoul din fața căminului cu pâine și sare, dar și multe flori, fiind întâmpinat de primarul comunei, domnul Ion Iacob Damian și de preotul paroh Petru Vintilescu. Acestor două personalități, alăturându-se și membrii ansam-

blului folcloric „Vermeșana”, dar și un număr impresionant de credincioși ai comunei Vermeș.

La sfârșitul concertului care a fost o adevărată sărbătoare a spiritului creștin, i-am solicitat domnului primar, câteva impresii. După ce m-a dojenit, părintește, că nu l-am adus cu mine și pe fratele său de suflet Vasile Todi, care fiind plecat la o întrunire a scriitorilor, a lipsit „motivată”, domnul primar mi-a spus: „După cum ai văzut, am trăit astăzi un moment de reală înălțare sufletească, căruia prezența Preasfințitului Lucian, i-a oferit o anevergură aparte. Mulțumesc copiilor și părinților pentru buna participare. Și să nu uităm că Vermeșul a fost și va rămâne un loc al credinței. Un loc al omeniei și al bunei primiri a oaspeților”.

Foaia de Coșteiu

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: Aceasta este Biblia Banatului!

† Ioan

Ceea ce am spus nu reprezintă propuneri, ci lucruri concrete pe care le voi realiza în folosul consătenilor mei

Plec devreme spre comuna Coșteiu, comuna fruntașă a Banatului de șes. Este ora la care ceața, diafană, se înalță deasupra câmpiei ca o umbră albăstruie. Pomii din curțile oamenilor par niște buchete scufundate în câte un vas transparent de cristal intenționat obscur.

În curtea administrației locale, un om își aprinde o țigară. Fumul ei nu se zărește în aburul rece, numai scânteia țigării când îmbucă din ea și o soarbe. Ne dăm binețe și urc treptele primăriei.

Domnule primar, mă bucur să vă revăd, și faptul că ați acceptat să stăm de vorbă, mă îndeamnă să vă mulțumesc.

► Draga Roxana, bine ai venit! Și eu mă bucur să te revăd, și să îți mulțumesc ție și colegilor tăi, pentru că ne faci cunoscută comuna în atâtea județe. M-aș bucura, îți spun sincer, dacă l-ai mai aduce pe la noi și pe fratele meu de suflet, Vasile Todî.

Vă promit.

► Mulțumesc.

Domnule primar, sunteți unul din primari cărora „Asociația Primarilor din Banatul Istoric”, a hotărât prin Senatul său, să îi acorde cea mai înaltă distincție a acestei instituții, și anume, titlul de „Primar al Țării Banatului”. Vorbim acum despre

această cinste?

► Să o lăsăm Roxana pe data viitoare, timp în care voi reflecta mai mult asupra acestui gest onorant, făcut mie de colegii mei.

De acord, dar până atunci, vreau să aflu cum se vede acest an, de la aproape jumătatea lui?

► Se vede bine, se vede ca un an în care vom mai avea mult de muncă, dar la capătul muncii, desigur că și realizările vor fi pe măsură. Vor fi la nivelul așteptărilor.

Să înțeleg că aveți multe proiecte?

► Da, chiar avem proiecte pentru investiții și trebuie să lucrăm serios pentru a le duce la îndeplinire.

N-aș vrea să vă răpesc timpul rugându-vă să mi vorbiți despre toate proiectele, dar despre cele mari, da.

► Atunci să amintesc despre proiectul privind asfaltarea a 26 de kilometri de drumuri în comuna noastră...

Cu ce valoare a investiției?

► În jur de 3.000.000 de euro.

La sfârșitul acestui proiect vor mai rămâne drumuri de asfaltat în comuna Coșteiu?

► Nu, cu acest proiect, dus la îndeplinire, vom avea întreaga comună asfaltată. Apoi vom purcede la reabilitarea rețelei de apă, după care vom termina și cu canalizarea, pentru a avea toată lumea apă și bune condiții de folosire a ei

Petru CAREBIA - Primar al comunei Coșteiu

și, pe lângă acestea, vom continua lucrările la alei, la șanțurile din fața gospodăriilor...

Domnule primar, sunt totuși investiții mari...

► Așa este și, ne bucurăm foarte mult că am reușit să identificăm sursele de finanțare. Și te rog să consemnezi, că ceea ce am spus nu reprezintă propuneri, ci lucruri concrete pe care le voi realiza în folosul consătenilor mei. Am avut, dragă domnișoară Roxana, am avut grijă să strângem, cum se spune la români, leu pe leu, pentru a putea duce la bun sfârșit planurile noastre.

Domnule primar, sunteți unul din edilii care depun eforturi serioase pentru păstrarea tradițiilor locale de către tinerii din comună. Iubiți datinile strămoșești, sunteți mulțumit de rezultatul efortului dumneavoastră raportat la evoluția ansamblului comunal?

► Draga mea, eu aparțin trup și suflet de datinile noastre strămoșești, convins fiind, că atunci când îți pierzi rădăcinile, te prăbușești. Indiferent că ești om sau copac. Așa cum un popor fără cultură este mut, tot astfel, un popor fără datini reprezintă un popor fără viitor.

Mi s-a spus când am intrat la dumneavoastră, că aveți un program destul de încărcat astăzi.

► Este adevărat.

Îmi permiteți să opresc aici reportofonul, lăsând ca dialogul nostru să continue și luna viitoare?

► Desigur, și chiar îți mulțumesc.

POȘTA REDACȚIEI

Elevii NE ÎNTREABĂ, NOI RĂSPUNDEM

O elevă din comuna Coșteiu m-a întrebat pe facebook, dacă expresia „La Paștele cailor” mai există în altă limbă? Nu, nu există ceva echivalent într-o altă limbă, pentru că originea acesteia se leagă de legende autohtone.

Se spune, într-o legendă românească veche de secole, că, atunci când Maica Domnului L-a născut pe Iisus, în grajdurile lui Crăciun, om bogat, dar rău și viclean, animalele l-au încălzit și l-au ocrotit pe Pruncul Iisus, boii au fost liniștiți și blânzi, doar caii au făcut mare gălăgie. Din această pricină, Maica Domnului i-a „blestat” ca aceștia să fie sătui doar un ceas pe an, într-o singură zi, în joia din săptămâna a șasea de după Paște.

Această zi este cea în care creștinii ortodocși sărbătoresc Înălțarea Domnului, la 40 de zile după Paște, și căreia i se mai spune și Ispas – din slavonescul „Supasu” (Mântuitor) sau din latinescul „Spasiteli”, care are același sens. Așadar, Sărbătorii Înălțării Domnului sau Ispasul, în folclorul românesc, i se mai spune și „Paștele cailor”.

Altădată, cu acest prilej se organizau târguri, se încheiau afaceri, iar caii nu erau puși la căruță, ci se făceau slujbe pentru sănătatea animalelor.

TRANSPARENȚA ADMINISTRATIVĂ

HOTĂRÂRI

Hotărârea nr. 16 din 18.04.2019, privind bugetul local inițial Comunei Coșteiu pe anul 2019 și estimările pe anii 2020, 2021 și 2022.

Hotărârea nr. 17 din 18.04.2019, privind rectificarea suprafeței de teren concesionate de Beschiu Dumitru, în contractual de concesiune nr. 1352 / 06.05.2008, amplasat în extravilanul comunei Coșteiu.

Hotărârea nr. 18 din 18.04.2019, privind rezilierea contractului de închiriere nr. 220 din 18.01.2000.

Hotărârea nr. 19 din 18.04.2019, privind aprobarea procedurii operaționale, procedura simplificată proprie, pentru achiziția de servicii prevăzute în anexa nr. 2 la legea nr. 98 / 2016.

Hotărârea nr. 20 din 18.04.2019, privind aprobarea Agendei Cultural-Sportive și de Tineret a comunei Coșteiu, pentru anul 2019.

Hotărârea nr. 21 din 18.04.2019, privind aprobarea contractului de închiriere a unui teren cu des-

tinăția grădină, înscris în CF 190 Salha, top 193/b/3/4/1, proprietate privată a comunei Coșteiu, în suprafață de 360 mp, beneficiar dl. Stoian Constantin.

Hotărârea nr. 22 din 18.04.2019, privind însușirea și aprobarea documentației cadastrale de dezmembrare a unui imobil aparținând domeniului privat al comunei Coșteiu.

Hotărârea nr. 23 din 18.04.2019, privind transformarea unui post aferent funcției publice de execuție și înființarea unui post de natură contractuală de execuție, modificarea Organigramei și a Statutului de Funcții din cadrul primăriei comunei Coșteiu.

Foaiia de Birchis

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: Aceasta este Biblia Banatului!

† Ioan

Avem ca prioritate modernizarea a două drumuri comunale

Ioan GUȚU - Primar al comunei Birchis

pentru care vă întreb dacă în obținerea fondurilor necesare tuturor proiectelor întâmpinați greutăți birocratice?

▶ Da, să știi că sunt și, întâlnim probleme și pe acest palier al birocrăției. Noi, după cum știi, facem parte din „Grupul de Acțiune Locală Miniș-Măderat”, în cadrul căruia avem un proiect depus la AFIR Timișoara...

De mult?

▶ De un an de zile.

Ce cereți?

▶ Pentru un utilaj.

Dar dumneavoastră aveți utilaje.

▶ E adevărat că la nivelul primăriei noastre avem utilaje care sunt indispensabile într-o comună pentru diverse acțiuni, cum ar fi: pentru întreținerea drumurilor, pentru dezapezire, pentru Serviciul Voluntar, pentru Situații de Urgență și pentru alte necesități, dar, am mai dorit să achiziționăm un buldoexcavator dotat pentru multiple activități. Un buldoexcavator cu motocosoare, cu cupă multifuncțională, cu braț telescopic, în puține cuvinte, un utilaj dotat cu echipamente moderne și performante.

Și?

▶ Și stă dosarul nostru, dragă domnișoară, de un an de zile și mai bine, din pricina legii privind achizițiile publice, lege despre care s-a tot promis că se va schimba, dar vorba lui Caragiale, s-a revizuit, dar nu s-a schimbat nimica.

Domnule primar, nu vă mai necăjesc cu întrebări așa că mulțumindu-vă pentru amabilitate, vă rog să îmi permiteți să opresc reportofonul.

▶ Nu mă necăjești, Roxana, am discutat despre lucruri care sunt strict legate de activitatea primăriei noastre, probleme pe care, prin intermediul jurnalului interregional „Banatul”, oamenii comunei vor reuși să le cunoască.

Dialog consemnat de
ROXANA FURDEAN

Trec prin codrii spre Căpâlnaș, scurtând drumul Făgetului. Chiar dacă drumul nu îmi asigură același nivel de confort, peisajul este încântător. Simt cum întreaga natură respiră aerul proaspăt și parfumat al vieții. Și chiar dacă Soloviev are

dreptate atunci când afirmă că „împărăția naturii e împărăția morții”, azi, refuz să-l cred. Este adevărat, științele care cercetează viața prezentă și trecută de pe globul pământesc, biologia, geologia, ne arată că nu numai indivizii mor, ci și speciile întregi de viețuitoare: ele ne relatează despre declinul și dispariția unor întregi forme și trepte ale regnului animal și vegetal, dar trecând prin pădurile ce duc spre Căpâlnaș, gândurile mele se îndreaptă spre verdele lumii. Abia când intru în sediul primăriei din Birchis, redevin pământeană.

Domnule primar, în rândul trecut erați mâhnit pe faptul că nici măcar un președinte de țară venit din rândul primarilor nu este aproape de primari, de munca, de nevoile lor. V-a trecut supărarea?

▶ Măi, nu e vorba de supărare, e vorba de nedumerire. Ne-a bătut Dumnezeu, pe noi primarii, să avem președinți de țară, oameni veniți la Cotroceni din administrație și, care să nu se dovedească receptivi la problemele noastre. Cum a fost în acest an, cazul cu întârzierea excesivă a bugetului. Ba mai mult, am avut și mulți primari din rândul nostru: Ciorbea, Boc, Bănescu...

Domnule primar, așa, cu bugetul întârziat, ce priorități aveți?

▶ Avem ca prioritate modernizarea a două drumuri comunale.

Care sunt acestea?

▶ Drumul comunal 704, până la limita cu județul Timiș și drumul județean 78 Căpâlnaș -

releu Făget, limită cu județul Timiș.

Bun, dar există și contract de finanțare pentru aceste două importante proiecte?

▶ Da, sumele există, avem contract de finanțare cu Bucureștiul încă de anul trecut.

Prin ce program?

▶ Prin PNDL, dar la finanțarea asta trebuie să ne aducem și noi partea asta de contribuție.

Cofinanțare.

▶ Exact. Și această sumă reprezentând aportul nostru, trebuie adusă de către administrația noastră, din bugetul propriu, adică din bugetul local. Eee, dar noi până acum neavând buget am oprit, este adevărat, pentru scurt timp, începutul lucrărilor, dar le-am oprit.

Înțelegând că sumele alocate contractual există, aș putea afla despre ce sumă e vorba pentru aceste două drumuri?

▶ Dragă Roxana, valoarea devizului este de peste 80 de miliarde de lei vechi, cum se spune. Bani care, cum spuneam, vin prin Programul Național de Dezvoltare Locală. O sumă destul de importantă, este adevărat, dar o sumă la care se adaugă, negreșit, aportul nostru. Sigur că în funcție de sumele pe care le vom avea disponibile, ne gândim și la alte obiective.

La care anume?

▶ Vom acorda atenție reabilitării dispensarului nostru din localitatea Căpâlnaș, apoi reabilitării iluminatului public stradal în toate localitățile, reabilitării iluminatului pietonal din toate parcurile comunei noastre, parcuri deja amenajate pe aria comunității și, apoi, altor lucrări edilitar-gospodărești care necesită a fi efectuate pe teritoriul comunei Birchis. Dar, cum am zis, până acum a trebuit să așteptăm bugetul. Nu putem domnișoară Roxana să punem, cum spune românul, carul înaintea boilor.

Despre orice proiecte am vorbi domnule primar; ajungem la eterna poveste a banilor. Motiv

Birchisul de altădată

PE PĂMÂNTUL BANATULUI

AUREL VODICEAN

Au ieșit oamenii la arat în țărini cu plugurile de lemn sau fier. Acei oameni care au pluguri, și cine să tragă la ele. Cei care nu au decât puterea brațelor, muncesc cu ziua la cei înstăriți sau la boier,

pentru câștigarea existenței de azi pe mâine. Trudesc din greu visând la vremea când doar, doar și-or putea înjgheba o mică gospodărie cu plug și trăgători, luând în arendă pământ de la boier sau de la cei bătrâni care nu mai pot munci.

Soarele îmbrățișează țarina cu razele-i calde de april. Holdele, până înspre Mureș, s-au transformat într-un imens furnicar cu mulțimea plugurilor din satele surori Birchis și Jeieni. Mugurii au început să plesnească pe ramuri. Pe cer, dinspre miazăzi se conturează în formă de V-uri cârduri de cocori, care revin la cuiburile părăsite în toamnă. Ion Ardelean apasă coarnele plugului, tras de boii tineri. În fața lor, până îi

învață să meargă, pășește feciorul lui, Iacob. Ion se gândește de ce numele lui este Ardelean, căci, după cum povestea bunicul și străbunicul, ei s-au născut aici, dincoace de Mureș, pe pământul Banatului.

Îi mulțumește în gând lui Dumnezeu pentru bunurile pe care le are: casă destul de arătoasă, chiar dacă deocamdată este acoperită cu paie, boi, vaci, porci, oi și haoră câte vrei. Și pământ are destul. Cinci lanțe în cele mai bune locuri.

- Cea Dumănel!... Cea măă... Iacobe, trage boul pe brazdă. Iacob, copilul lui, are paisprezece ani. Merge la joc în fiecare duminică sub teiul ăla gros din „Balta Bisericii”. Este aproape amiazul. La capătul obratului se desprinde tot mai clar silueta unei femei, venind cu o coșarcă așezată pe cap. Este nevasta lui, Ana. Le aduce de mâncare.

- Bună ziua! Mă, harnicii lu' mama. Iar ați plecat cu noaptea în cap de acasă. Nici nu am auzit când ați ieșit cu carul din ocol. Ioane, tu n-ai minte, mă!... Bagi copilul în pământ cu zile. N-aveți voi timp de arat câtă-i ziua de mare? Boii-s supți de foame. Mai lasă-i, Ioane, să mănânce din fânul ăla adus între loitrele carului.

Răspundem elevilor

DE PE VREMEA LUI PAZVANTE

O elevă a școlii din Birchis, m-a întrebat în timpul când m-am aflat în școala comunei, ce ar trebui să înțeleagă ea, din expresia „De pe vremea lui Pazvante”?

I-am spus atunci și, repet acum, și pentru alți colegi ai ei, că Pasvan-Oglu, cunoscut mai bine ca Pazvante Chiorul, pe numele său real Osman Pazvantoglu, a fost un tânăr ajuns la înalte demnități în imperiul otoman, și care s-a răsculat împotriva Înaltei Porți, pustiind, cu cetele sale de rebeli ambele maluri ale Dunării. Întemeind ulterior propriul său stat independent, cu capitala la Vidin, acolo unde se proclamă pașă de unul singur. Stat care a ajuns să își deschidă consulat în Franța. Pazvanții fiind soldații din trupele lui.

În scrierile sale, Alexandru Vlahuță descrie jafurile și crimele comise de pazvanți în Oltenia. Iar Bălcescu se întreba: „Nu suntem oare în primejdia ca vreo câteva sute de pazvanți să ne facă a apuca iarăși drumul pribegiei?”

Cât privește expresia „De pe vremea lui Pazvante”, prin ea putem înțelege că se vorbește despre ceva de demult, din timpuri apuse. Cu sens atenuat și ironic: o operă veche, demodată.

PAGINĂ COORDONATĂ DE PROF. ADINA IGNAT

Foaiia de Aquatim

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

TIMIȘOARA ÎN SECOLUL AL XIX-LEA

DR. ING. ILIE VLAICU, DIRECTOR GENERAL AQUATIM

La începutul secolului al XIX-lea se extinde rețeaua de apă și crește și numărul cișmelor publice la 16, deși apar și greutățile în exploatarea normală a instalației și a rețelei. Dispar cișmele particulare și apar cișmele publice: în incinta spitalului militar și, alta, în Grădina de convalescență, dinspre

actuala Piață 700, dar și o alta în zona școlii de înot, aflată în interiorul parcului din Fabric.

Rețeaua de distribuție a apei suferă atât de uzura morală a părților sale componente, cât și din cauza zgârceniei cu care administrația orașului gestio-

nează fondurile necesare reparațiilor. Semnificativ este un raport al meșterului fântănar orășenesc, din 3 iunie 1806, reprodus de Alexandru Zănescu, după Bela Schiff:

„Onorat magistrat regal al orașului liber, De câțiva ani asupra cererilor mele, înaintate a treia dată, până în prezent nerezolvate, mă văd constrâns acum, ajuns pe treapta cea mai de sus a îngăduinței, nevoii și răbdării, de a mai repeta încă odată prezentarea cererii și totodată a plângerii mele în alternativă:

Solicit o majorare de salariu corespunzătoare cu schimbarea generală care durează de mai multă vreme, sau orice fel de alte îmbunătățiri de subzistență și ușurare a sortii, mai cu seamă atât mie cât și sârmanei și numeroasei mele familii, (...) care nu stă în nici un raport cu serviciul meu de zi și noapte într-adevăr obositor, solda mea mică nu poate asi-

gura traiul vieții.

Vă rog încă odată ca deficiențele arătate de atâtea ori ca lipsuri, cusururi și stricăciuni ale conductei de apă subterane, cu privire mai ales la durata timpului, conductele subterane se distrug din ce în ce mai mult, pentru a cerceta de o comisie în mod provizoriu și a acorda odată o remediere.

Nu mai puțin, rog încă odată, cu revenire ca pe mine, ca pe un om în vârstă, cu mulți ani de serviciu, de a mă proteja împotriva calomniilor aproape zilnice și insuportabile, a insultelor ba chiar a amenințărilor cu bătaia de 50 ori 100 de băte, ca să fiu scutit pe viitor de asemenea insulte necuviincioase și maltratări nemeritate. Dacă pot în sfârșit totuși să sper ca prin cele 3 arătate mai sus sau chiar cu unul dintre ele de a fi adresat o cerere greșită, atunci sunt silit să cer concedierea mea definitivă din obligațiile mele de serviciu ca maestru fântănar al orașului.”

AQUAPIC DESCHIS, DIN APRILIE PÂNĂ ÎN OCTOMBRIE

LOREDANA LEORDEAN

Centrul Aquapic, de la fosta uzină de apă industrială din Timișoara, și-a deschis porțile în aprilie. Activitatea a început în forță, cu circa 400 de copii înscriși în prima zi și a continuat în cam același ritm în săptămâna 15-19 aprilie, o săptămână „altfel”, pentru multe unități de învățământ din Timișoara.

Povestea vechii uzine am spus-o în mai multe feluri, pentru toate vârstele. Sacul magic cu indicii despre apa industrială, pompele, motoarele și podul rulant, imaginile clădirilor de început de secol XX au atras și încântat, fiecare în parte, altă categorie de vizitatori.

Centrul Aquapic, amenajat în anul 2017 în incinta uzinei vechi de apă industrială, de către Aquatim, fundația Aquadematica și Asociația Urban Survey, a beneficiat de o finanțare ING Bank România, în valoare de 75.000 de Euro, prin câștigarea concursului național de proiecte Urbaniada. Urbaniada, competiția ideilor care fac mai bună viața în oraș a fost organizată de The Institute, reprezentat legal de Fundația Gala Societății Civile, pentru ING Bank Romania.

Proiectele câștigătoare la Urbaniada au primit finanțare în valoare totală de 250.000 de Euro. Propunerile au fost jurizate de arhitecți, specialiști în finanțe și management, persoane cu competențe în comunicare, responsabilitate socială, după criterii de evaluare care au avut în vedere impactul social și urban, originalitatea, dar și fezabilitatea și sustenabilitatea acestora. Proiectul timișorean a ajuns în finala competiției, fiind selectat dintre 51 de propuneri din țară.

APA MURDARĂ UCIDE MAI MULȚI COPII DECÂT RĂZBOAIELE!

CRENGUȚA RADOSAV

Comparând datele Organizației Mondiale a Sănătății, legate de violența colectivă și de bolile diareice, în intervalul 2014-2016, raportul a arătat că apa murdară și lipsa igienei omoară în fiecare an, 72.000 de copii sub 5 ani, în timp ce violența directă ucide aproximativ 3.400 de copii. Astfel, diareea ucide de 20 de ori mai mulți copii sub 5 ani în țările analizate, cu excepția Libiei și Siriei. De asemenea, bolile diareice omoară de 3 ori mai mulți copii sub 15 ani decât violența directă, cu excepția Libiei, Irakului și a Siriei!

„Atacurile deliberate asupra apei și salubrității sunt atacuri asupra copiilor vulnerabili”, susține unul dintre directorii executivi ai UNICEF. Pentru a obține apa de care au nevoie, copiii sunt nevoiți adesea să traverseze zone de conflict foarte periculoase, din care nu întotdeauna și scapă, dar lipsa apei aduce tot asta... În Yemen, spre exemplu, un copil moare la fiecare 10 minute din cauza bolilor asociate cu apa necorespunzătoare, precum diareea, malnutriția sau holera.

În orice context internațional am situa aceste rapoarte devastatoare – Ziua Mondială a Sănătății, Ziua Mondială a Apei, dar mai ales Ziua Drepturilor Omului –, oricât de tare doare acest adevăr, crud este că cel puțin 4 miliarde de oameni trăiesc în zone limitate de apă, iar 844 de milioane nu au acces la apă sigură aproape de casă.

TARIFE NOI

Începând din luna aprilie, tarifele pentru serviciile prestate, de alimentare cu apă și canalizare, sunt 3,49 lei/mc fără TVA (3,80 lei/mc cu TVA), pentru alimentarea cu apă și 3,48 lei/mc fără TVA (3,79 lei/mc cu TVA), pentru serviciul de canalizare, în toată aria de operare.

Măsura este în conformitate cu planul anual de evoluție al tarifelor pentru perioada 2018-2023, aprobat de Asociația de Dezvoltare Intercomunitară Apă-Canal Timiș, în anul 2018 și de Autoritatea Națională de Reglementare pentru Serviciile Comunitare de Utilități Publice.

Strategia tarifară a Aquatim vizează ajustarea tarifelor în termeni reali, cât și cu inflația și se bazează pe o analiză economică cost-beneficiu realistă și pe obligativitatea recuperării costurilor de exploatare și a constituirii surselor pentru cofinanțarea investițiilor societății din fonduri europene.

În prezent, Aquatim are unul din cele mai mici prețuri la apă din România, societatea este poziționată în topul național a tarifelor, pe locul 39 din 44 companii de profil.

ȘTIȚI CUM REZONĂM MUZICAL?

CRENGUȚA RADOSAV

Poate părea ciudat, dar e cât se poate de real: ne îndragostim de un gen muzical, de un artist sau de o piesă și, printr-o inedită interacțiune între frecvențele sunetelor și apa proprie din organism. Fiecare melodie are o frecvență diferită care atinge

anumite organe din corpul nostru... format 70-80% din apă! S-a demonstrat că apa își schimbă structura moleculară în funcție de mediul înconjurător, iar un factor important care generează acest fenomen este muzica.

În domeniul cercetărilor pe această temă fascinantă este celebru, de decenii, experimentul cercetătorului japonez Emoto Masaru, care, în 1994, a uimit planeta pentru că a pus apa să asculte mu-

zică! Ulterior, a înghețat-o rapid și a fotografiat-o, mai exact a surprins cristalele formate de aceasta în urma... „audiției”. Concluziile au fost mai mult decât surprinzătoare: fiecare melodie a format un cristal diferit. Astfel, compozițiile lui Mozart, Bach, Beethoven sau John Lenon au format cristale hexagonale frumoase, pe când piesele de heavy metal au creat forme neregulate (rockerii ar avea ceva de comentat, în această speță).

PAGINĂ REALIZATĂ CU SPRIJINUL DOAMNEI CRENGUȚA RADOSAV

ESTE MAI UȘOR SĂ TE RIDICI DACĂ AI CĂZUT PE DRUMUL CRUCII, DECÂT ATUNCI CÂND OMUL CADE ÎN SINE

Publicăm cu fiască dragoste și recunoștință, Păcest ample fragment din mesajul pastoral transmis clerului și credincioșilor din toată Țara Banatului de Înaltpreasfințitul Părinte Mitropolit Ioan, convinși, asemeni poetului, că lumea fără Hristos ar fi „rătăcitoare ca păpădia smulsă de o boare străină pretutindeni și nicăieri acasă... / Fără Hristos și Înviere, lumea de-ar fi de zahăr și de miere la stupii inserării și-ar depăna Amarul”.

- R -

Iubiți frați și surori în Domnul,

Credința în Înviere este curajul de a evada în lumină. Credința este curajul de a pași spre infinit și de a atinge Neatinsul. Este mai comod să rămâi în întuneric, unde nu se văd păcatele: „Că oricine face rele urăște Lumina și nu vine la Lumină, pentru ca faptele lui să nu se vădească. Dar cel care lucrează adevărul vine la Lumină, ca să se arate faptele lui, că în Dumnezeu sunt săvârșite” (Ioan 3, 20-21). Însă, iubite frate, tu să fii icoana ta, să fii icoana învierii tale, căci Hristos a sădit și în tine arvuna învierii tale. Țăranul român, de mii de ani, seamănă sub glie bobul de grâu care, mai întâi moare, dar apoi răsare și vine la viață pentru a înspica și a aduce rod însutit. Aceasta era credința strămoșilor noștri: doar murind, bobul de grâu va răsări. Dacă Dumnezeu poartă de grijă unui bob de grâu care, aruncat sub brazdă, răsare, oare nu este mai de preț omul, cununa creației Sale?! Iubite frate, vei rămâne pe veșnicie în mormânt?! Nu, căci Hristos va revărsa și peste tine acea picătură din roua vieții și vei învia și tu. Priviți cimitirul satului care seamănă cu un lan de cruci. Semănăm oameni și răsar cruci, adică Înviere. Priviți, iubiților, și vedeți că au înspicat crucile părinților, semn că Învierea este mai aproape ca oricând.

Binecuvântează, Doamne, lanurile înspicate de cruci ale neamului nostru românesc!

Iubiți credincioși,

Învierea lui Lazăr din Betania a fost unul din semnele preaslăvirii Fiului Omului, adică a Domnului nostru Iisus Hristos. Această minune a învierii lui Lazăr va umple cupa mâniei iudeilor și vor hotărî să-L omoare pe Iisus: „Iar Caiafa (...) le-a zis (...): Ne este mai de folos să moară un om pentru popor decât să piară tot neamul (...). Deci, în ziua aceea, s-au hotărât să-Lucidă” (Ioan 11, 49-53). Voiau să șteargă de pe fața pământului urmele dumnezeirii lui Iisus Nazarineanul. Dar și pe Lazăr voiau să-l omoare: „Și s-au sfătuit arhieriei ca și pe Lazăr să-l omoare. Căci din cauza lui mulți dintre iudei mergeau și credeau în Iisus” (Ioan 12, 10-11).

Cărturarii și fariseii vedeau o realitate pe care nu o înțelegeau.

Poporul începuse să părăsească Templul, se apropia de Hristos și îl urma pe El. Fariseii au rămas împietriți în legea literei și nu înțelegeau legea iubirii. Începuse o nouă pagină în istoria mântuirii neamului omenesc, pagină scrisă cu Sângele lui Iisus Hristos. El n-a scris pe piatră, ci în inimile oamenilor și scrie și astăzi în inimile celor care își deschid inima, după cum spune și Sfântul Apostol Pavel: „Arătându-vă că sunteți scrisoare a lui Hristos, slujită de noi, scrisă nu cu cerneală, ci cu Duhul Dumnezeului celui viu, nu pe table de piatră, ci pe tablele de carne ale inimii” (II Corinteni 3, 3).

Iubiților, Hristos n-a venit să biruiască lumea prin războaie și ucidere, ci El a biruit lumea prin moartea Sa. Hristos n-a omorât pe nimeni, ci S-a lăsat omorât El. Și astfel a biruit moartea, ca ea să nu mai aibă putere asupra omului.

Viața noastră se aseamănă cu a unui grăunte semănat sub brazdă. Hristos, Bobul de grâu

dumnezeiesc, a fost semănat în pământ și a treia zi a înviat. El a rostit în fața ucenicilor Săi cuvintele referitoare la bobul de grâu care cade sub brazdă, iar, dacă nu moare, rămâne singur: „Adevărat, adevărat zic vouă că, dacă grăuntele de grâu, când cade în pământ, nu va muri, rămâne singur; iar dacă va muri, aduce multă roadă” (Ioan 12, 24). Hristos ne arată că își asumă moartea prin care va trece și prin care ne va trece și pe noi la Viață. Înviatul din Nazaret va aduce în lume o nesfârșită roadă prin moartea și Învierea Sa. Hristos va face să rodească viața din moarte. Moartea mea și a ta vor rodi viață. Dar ce fel de viață?! După faptele noastre. Spune o vorbă din popor: „Ce semeni, aceea răsare”.

Sfântul Apostol Pavel le scria Colosenilor: „Drept aceea, omorâți mădularele voastre cele pământești: desfrânarea, necurăția, patima, pofta cea rea și lăcomia, care este închinare la idoli” (Coloseni 3, 5). Iată ce nu trebuie să semănăm, ci să fim asemenea bobului de grâu curat.

Grăuntele din textul Evangheliei este Hristos. Boabele din spicul de grâu sunt toți cei botezați în numele Sfintei Treimi.

Noi, creștinii, suntem un rod al morții și al Învierii lui Hristos. Suntem născuți de sus (cf. Ioan 3, 3) și astfel, prin Hristos, am fost și noi înfiați Domnului.

Drept-măritori creștini,

Suferința este de mare trebuință pentru mântuire. Omul nu suferă doar atunci când este chinuit, bătut de cineva. Se pare că omul suferă cel mai mult atunci când se leapădă de patimile sale. O, ce suferință să te lași de mânie, de ură, de judecarea semenului! Cât de greu se luptă omul să scape de asemenea păcate! Suferă din toată ființa sa.

Hristos, Fiul lui Dumnezeu, a venit în lume nu să Se curețe pe Sine de păcate, căci: „Cine din voi Mă vedește de păcat?” (Ioan 8, 46). El este Cel neîntinat, Care a venit să ne curețe pe noi de păcate și să ne sfințească pentru ca noi să răsărim în veșnicie. Fiul lui Dumnezeu n-a venit pentru drepti, ci a venit să-l ridice pe cel căzut, să-l învieze pe cel mort: „N-am venit să chem pe cei drepti, ci pe cei păcătoși la pocăință” (Marcu 2, 17).

Iubirea lui Hristos este nemărginită. Hristos ne-a iubit și în piroane, pe Crucea de pe Golgota. Sângele care curgea din rănilor trupului Său era semnul iubirii Lui nemărginite față de oameni. Noi I-am dat piroane, El ne-a dat sângele iubirii Sale. Noi I-am dat moarte, El ne-a dat viață. Aceasta este taina iubirii pe care ne-a lăsat-o și nouă s-o împlinim față de semenii noștri aici, pe pământ: în loc de piatră, pâine, în loc de ură, iubire. Hristos a murit pe Crucea iubind, nu blestemând, nu urând. Să ne aducem aminte de momentul din Grădina Ghetsimani, atunci când Iuda Iscarioteanul îl trădează pe Iisus. [...]

Hristos, cât a trăit pe pământ, nu a avut dușmani, ci doar prieteni. El nu a dușmănit pe nimeni, ci doar a iubit. Hristos n-a urât pe nimeni. Ceea ce urăște Hristos în lumea aceasta este păcatul. Pe cel păcătos Hristos îl iubește, dar nu-i iubește păcatele, ci îi urăște păcatele

sale. Hristos l-ar fi iertat și pe Iuda dacă ar fi venit la Cruce, să-I ceară iertare, dar a căzut în sine și în deznădejde: „Atunci Iuda, cel ce L-a vândut, văzând că a fost osândit, s-a căit (...) și aruncând arginții în templu, a plecat și, ducându-se, s-a spânzurat” (Matei 27, 3-5). Căderea în sine duce la izolarea omului, la depărtarea de Dumnezeu. Mlădița, odată tăiată, se usucă. Este mai ușor să te ridici dacă ai căzut pe drumul crucii, decât atunci când omul cade în sine.

De pe drumul crucii te ajută Hristos să te ridici, din căderea în sine tu trebuie să te ridici, așa cum a făcut și fiul risipitor: „Sculându-mă, mă voi duce la tatăl meu și-i voi spune: Tată, am greșit la cer și înainte ta” (Luca 15, 18). Sfântul Apostol Pavel le scria Corintenilor următoarele cuvinte despre Hristos: „Și a murit pentru toți, ca cei ce viază să nu mai vieze loruși, ci Aceluia care pentru ei a murit și a înviat” (II Corinteni 5, 15).

Câți dintre noi am putea răspunde la întrebarea: Pentru cine trăiești? Oare am răspunde direct și ferm: Pentru Hristos?! O singură trăire este cea adevărată, cea în Hristos, iar celelalte sunt amăgiri ale vieții pământești.

Iubirea lui Dumnezeu nu este egoistă. El vrea ca iubirea noastră față de El să nu fie străină de iubirea față de semenii noștri. Sfântul Apostol și Evanghelist Ioan, prin harul Duhului Sfânt, ne spune: „În aceasta este dragostea, nu fiindcă noi am iubit pe Dumnezeu, ci fiindcă El ne-a iubit pe noi și a trimis pe Fiul Său jertfă de ispășire pentru păcatele noastre. Iubiților, dacă Dumnezeu

† IOAN AL BANATULUI

astfel ne-a iubit pe noi, și noi datori suntem să ne iubim unul pe altul” (I Ioan 4, 10-11).

Iubiții mei fi duhovnicești,

Iată ce este pentru noi, creștinii, acest Praznic al Învierii Domnului: iubire și lumină. Femeile mironosițe sunt martorele marelui adevăr și anume acela că Iubirea nu moare. Ele sunt martorele Învierii Iubirii.

Astăzi, în Ziua Învierii, Hristos semnează în numele tău contractul veșniciei. Noi I-am deschis lui Hristos un mormânt, El ne-a deschis nouă, azi, porțile veșniciei.

Însă și azi gândurile omului mai sângerează, căci gândurile sunt adevărata față a omului.

Hristos S-a pierdut pe Sine pentru a mă afla pe mine. Și totuși vedem cum, în fiecare zi, se ofilesc frunzele timpului nostru și înțelegem tot mai greu gramatica libertății noastre. Trăim de parcă pe acest pământ nu ar mai fi fost nimeni înainte de noi și după noi nu ar mai fi nimeni.

Iubiților, noi I-am oferit lui Iisus o cunună de spini, pentru că aceștia crescuseră în inima noastră, însă El a făcut din ei lumină, din Sângele Său a făcut viață, din piroane a făcut ancoră, din Cruce, Altar, iar din Trupul Său, hrană vieții veșnice.

Drept-măritori creștini, în satul românesc au existat trei academii: Familia, Școala și Biserica. Aici am învățat și eu, căci m-am născut în veșnicul ieri, trăiesc veșnicul azi și mă îndrept spre veșnicul mâine.

Fraților, un fiu al satului, Horea din Albac, a oprit roata istoriei cu pieptul său, zicând: „Ale satului, nu ale împăratului!”

Să zicem și noi ca Horea și să apărăm „veșnicia cea născută în sat” și cultivată în cele trei sfinte academii ale satului: Familia, Școala, Biserica.

Doamne, rogu-Te, nu lăsa ca noi, românii, să fim deștrați!

Ediție coordonată de Roxana FURDEAN